

KÖZTELEK

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI LAP.

AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik hetenként kétszer, csütörtökön és vasárnap.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tulajdona.

Az egyesületi tanács felügyelete alatt
 Kiadást felelős: Szilassy Zoltán, az OMGE igazgatója.
 Felelős szerkesztő: Buday Barna, Tűzészertető: Rothmeyer Imre.
 Szerkesztőség: Budapest, IX., Köztelek-utca 8. Telefon: József 51-05.
 Kladohivatal: Budapest, IX., Ütői-ut 23. szám. Telefon: József 99-32.

OMGE tagsági díj egy évre 1600 korona, alkalmazottaknak 400 korona!

Előfizetési árak:
 Előfizetőnek: 1/4 évre 1100 K. 1/2 évre 1900 K. OMGE tagoknak: 500 K.
 Kifizetése a fenti árak kétszerese.
 Előfizetést csak a naptári negyedévek szerint fogadják a kiadóhivatal.

TARTALOM:

Országos tiltakozás a földreform novella tervezete ellen.
 A mezőgazdasági nagyüzemek.
 Az istállótrágya kezelése. II. (Herke Sándor.)
 Újabb adatok a lovak életkorának meghatározásához. (hangai Szabó Barna.)
 Benzinmotoros szántógépek átalakítása szivógázüzemre. (Potocky Dezső dr.)
 Levélsekély. (A hügyany összetétele és előállítása.)
 A gazdaközönség köréből.
 Szegénysorsu gyermekek nyaraltatása.
 Vegyes közlemények.
 Tőzsde, Kereskedelem.
 Szerkesztői üzenetek.

AZ OMGE KÖZLEMÉNYEI.

Meghívó

az Országos Magyar Gazdasági Egyesület
 növénynemesítő bizottságának
 folyó évi június hó 19-én (kedden), Árpádhalmán
 (Csongrád m.) tartandó

IV. vándorgyűlésére.

Az OMGE növénynemesítő bizottsága ezidei vándorgyűlést *Berchtold* Lipótné grófné uradalmában, Árpádhalmán, a Vetőmagnemesítő és Értékesítő R.-T. kezelése alatt álló növénynemesítő anyatelepen tartja. A vándorgyűlés napirendje a következő:

Jun. 18-án (hétfő) indulás Budapest nyugati pályaudvarról a délután 4 óra 10 perces gyorsvonattal Szegeden át Orosházára, hová érkezés este 10 órakor. Elszállásolás, vacsora ugyanott.

Jun. 19-én délelőtt 8 órakor kocsin Árpádhalomra, hol 9 órakor a Vetőmagnemesítő és Értékesítő R.-T. növénynemesítő anyatelepre megtekintése, utána a vándorgyűlés következő tárgysorozattal:

1. Elnöki megnyitó.
2. A magyar növénynemesítés eddigi fejlődése és jövő feladatai. Előadó *Grábner* Emil m. kir. gazdasági főtanácsos, az Orsz. m. kir. Növénynemesítő Intézet igazgatója.
3. A termelési tényezők hatása a növénynemesítés eredményeire. Előadó *Fleischmann* Rezső, a Vetőmagnemesítő és Értékesítő R.-T. növénynemesítő igazgatója.
4. Esetleges indítványok.

Délután *Berchtold* Lipótné grófné árpádalmi uradalmának és a szaporítótelepek megtekintése. 6 órakor kocsin vissza Orosházára, este Békéscsabán át a 10 óras vonattal Budapestre, hová érkezés jun. 20-án reggel.

Az elszállásolás nehézségei miatt 40 résztvevőre kellett a jelentkezést korlátozni és ezért a résztvevni szándékozók jelentkezését sorrendjében jeleztetnek elő. Jelentkezni f. é. június hó 15-ig beárólag lehet az OMGE titkári hivatalánál. Elszállásolás költségeit mindenki maga viseli.
 Budapest, 1923. június 8-án.

Széki Elemér s. k.
 bizotts. elnök.

Egyről-másról.

(Országos tiltakozás a földreform novella tervezete ellen — A mezőgazdasági nagyüzemek.)

Országos tiltakozás a földreform novella tervezete ellen.

A földreform novella előadói javaslatával szemben az OMGE-hez érkezett hivatalos értesítések szerint eddig a következő vármegyei és vidéki gazdasági egyesületek foglaltak állást, mégpedig: Abauj-Torna-, Békés-, Bihar-, Borsod-, Fejér-, Heves-, Komárom-, Nógrád-, Pest-, Somogy-, Vas-, Zala- és Zemplén-vármegye gazdasági egyesülete, a debreceni, az enyingi járási és a kecskeméti gazdasági egyesület és a Győrvidéki Földművelők Egyesülete. A kamarák közül idáig a Felső-Dunántúli Mezőgazdasági Kamara részletes véleményét ismerjük.

A fent elősorolt gazdasági egyesületek valamennyien tiltakoztak a novella törvényterve ellen, mert mint megállapítják, a novella-javaslat a végrehajtás gyorsítására alkalmas számbavehető intézkedéseket nem tartalmaz, ellenben az alaptörvény garanciális rendelkezéseit felforgatja a jogbiztonságot aláassa, a földművelő népből kielégíthetetlen igényeket támaszt és a termelést végzetes zavarokkal fenyegeti. A javaslat ellen felhozott súlyos érvek megerősítik az OMGE álláspontját, amelyet a felsorolt tizenhét gazdasági egyesület minden lényegesebb tételében a magáévá tesz. Hasonló szellemben mond bírálatot a novella-javaslatról a Felső-Dunántúli Mezőgazdasági Kamara is. Mindezek az érdekképviselői szervek a kormányhoz tiltakozó feliratot intéztek, amelyekből alkalma van a földművelésügyi miniszternek meggyőződni arról, hogy a novellajavaslat a gazdaközönség legszélesebb rétegében országsszerte mély aggodalommal és a heves ellenzettel találkozhat. Egyetlen mezőgazdasági szervezetről nem tudunk, amely ebben a tekintetben kivétel volna és a novellatervezetet helyeselné.

Több gazdasági egyesület a felirat után való tiltakozással nem elégszik meg. Így a Fejérvármegyei és a Vasvármegyei Gazdasági Egyesület, továbbá a Kecskeméti Gazdasági Egyesület és a Győrvidéki Földművelők Gazdasági Egyesülete országos gazdaértekezlet egybehívását kívánja, a Somogy- és Zalavármegyei Gazdasági Egyesület pedig azt javasolja, hogy a gazdasági egyesületek monstre küldöttséggel tiltakozzanak a kormánytól a novellajavaslat ellen.

Sor kerülhetne a gazdaközönség demonstratív felvonulására, ha a kormány a novellatervezetet csakugyan a magáévá tenné. Egyelőre azonban csupán előadói javaslatról van szó, amelyre vonatkozóan a földművelésügyi miniszter az érdekképviselői testületek véleményét kérte. A véleménynyilvánítás megtörtént s most már meg kell vár-

nunk, hogy a földművelésügyi miniszter, illetve a kormány állapotják meg abban, hogy mennyiben vonja le a tudomására jutott véleményekből a következtetéseket. A kérdésnek ebben a stádiumában a várakozás álláspontjára kell helyezkednünk, nem mulasztván el természetesen semmit sem arra, hogy a kérdés állandó felszínen tartásával a nagyközönségnek és a közélet tényezőinek figyelmét a novellajavaslat káros és veszedelmes rendelkezéseire minél inkább felhívjuk.

Egyébként az OMGE közgazdasági szakosztálya e hó 16-án foglalkozott a novellajavaslatról a földművelésügyi miniszter által kiadott indokolással s a szakosztály munkáját a „Köztelek” legközelebbi számának mellékleteként fogjuk közreadni, hogy a gazdaközönség a kérdésnek erről az újabb mozzanatról is kellően tájékozva legyen.

A mezőgazdasági nagyüzemek.

Erekly Károly dr., volt közlelmzési miniszter a Magyar Közgazdasági Társaságban a minap előadást tartott a mezőgazdasági nagyüzemek hivatásáról és fontosságáról. Érdekes előadásában a legmodernebb technikával berendezett s a többtermelést állandóan szem előtt tartó nagyüzemek kérdését tárgyalta.

Előadásában hivatkozott arra, hogy már 1916-ban, amidőn a háború rokkantjai részére a földhözjuttatás eszméje fölmerült, egy előadásában rámutatott arra, hogyha a nagyobb birtokok parcellázása után a rokkantokból életképes gazdasági egyedeket kívánánk alkotni, akkor annyi földre volna szükség, hogy a visszatérő katonák igényei nem volnának kielégíthetők, ha pedig a parcellázás tisztán politikai okokból vagy az ugynevezett földéhség csillapítása végett történik, úgy a termelés teljesen visszafordul. Az előbbire példa az utódállamok földosztása, amelynek révén az ottani legvirágzóbb uradalmak és mezőgazdasági üzemek mentek tönkre a termelés kárára. Nálunk is látni lehet, hogy a kényszerbérletekbe adott földek a jól művelt és nagy termőképességű gazdaságokban, vagy azok mellett gazosak, esenévész növényzetűek és csekély termést adnak az ország termésének rovására. Ennek tulajdonítható részben termésünk átlagának az utóbbi években tapasztalt nagymértékű esökkenése.

Csonka-Magyarország területén u. i. a hivatalos adatok szerint 1911—15-ben a buza-termés évi átlaga 199 millió volt, ezzel szemben ugyanazon a területen 1922-ben csak 122 millió q buza termett; rozsból azelőtt 8 millió, most 54 millió, árpából 71 millió, most 45 millió, zabból 44 millió, most 32 millió, tengeriből 15, most 8, burgonyából 194 millió, most 94 millió q. Aránykoronára átszámítva ez 400 millió koronának felel meg. Ha ehhez a mezőgazdasági deficithez

Magyar Mezőgazdák Állatértékesítő Részvénytársasága Budapest
 VI., Vilmos-császár-ut 65. sz.
 Telefon: 107-84, 129-14, 129-15.
 Fiók és képviseletek:
 Sopron: Magyar Mezőgazdák Állatértékesítő Részvénytársasága, Sopron.
 Sörgönyelm: „Megalér” Sopron.
 Wien: Magyar Mezőgazdák Állatértékesítő Részvénytársasága Wien, St.-Marx.
 (Viehverwertung Actiengesellschaft Ungarischer Landwirte) Sörgönyelm: „Megalér” Wien.
 !! **Gazdatársadalmi intézmény!** !!
 Meghívásra szakértőnk a helyszíntre kiküldjük!
 Sörgönyelm: „MEGALÉR” Budapest
 Foglalkozik: Szarvasmarha, sertés, juh, 16, továbbá 6155 árú adó-vételével belföldön és külföldön, bizonyos értékhatárossal.
 Állatállományok elmozdítására:
 Szarvasmarha, borjú és juhoknál: Budapest—Ferenyváros—Marhavásártér: Sopron: Wien, St.-Marx.
 Sertésnél: Budapest—Ferenyváros—Sertésvásártér: Sopron: Wien, St.-Marx.
 Északiállományok és 6155 árú: Budapest—Központi vásárcsarnok
 Mindennemű állatkitűtést legelőnyösebben lebonyolítunk

Mai számunk 14 oldal.

Egyes szám ára 60 K.

hozzászámítjuk még a szalmafélék többletét, a mezőgazdasági állattartás különbözetét, akkor ez kerekén 1000 millió aranykoronára, mai értékben 1 billió papirkoronára rug. Ez megfelel a Bethlen István gróf által kért 500 millió aranykoronás külföldi kölcsön kétszeresének, négyszerese a kormányzat és közigazgatás egész deficitjének és nyolcszorosa a közalkalmazottak egész fizetésének és természetbeni járandóságának.

Ez a deficit egész termelésünkre és fogyasztásunkra, valamint minden keresetre nyomasztólag hat.

Miért kell a magyar társadalomnak e deficit terhe alatt nyögni? A föld ma is ugyanolyan termelésre képes, az uradalmak cselédsége ma is ugy dolgozik, mint a békeidőben, azonban sem a föld termőképessége, sem a munkásság teljesítő-képessége nincs eléggé kihasználva, mert a mezőgazdaság a megfelelő egységes szervezés helyett elaprózott, szakértelem nélkül vezetett, különálló üzemekbe van szorítva s ennek folytán a nyugati mezőgazdasági államok — mint p. o. Dánia — szervezett, jóformán egy nagy üzemet képező mezőgazdaságának termelőképesége mögött nemcsak messze elmarad, hanem a most folyó birtokreform következtében előálló nagymértékű elaprózás következtében mind nagyobb mértékben süllyed.

Ennek a káros helyzetnek megváltoztatása és az ország talpraállítása érdekében egyetlen eszköz a mezőgazdaság megfelelő szervezése olyképp, hogy az uradalmak átalakulnak mezőgazdasági nagyüzemekké. A talajjavítás, a műtrágyagyártás, a mezőgazdasági gépek alkalmazása világszerte olyan haladást tett, hogy Magyarországnak nem szabad a nemzetközi versenyből lemaradnia. Az ipari termelés módjára a mezőgazdaságban is meg kell honosítani azt a rendszert, hogy kiváló szaktudású férfiak, a gazdálkodás vérbeli tudósai lépjenek akcióba. Nem szabad, hogy a jövőben az az elv uralkodjék Magyarországon, hogy a mezőgazdaságot bárki is csak mellékfoglalkozásként üzze. A mezőgazdaság alkalmazott fiziológia, ide olyan emberek kelljenek, akik céhüknek legértékesebb reprezentánsai.

Erek megállapításai és utmutásai nagyon is megszívlelendők. Kétségtelen, hogy az ő általa kijelölt ut az egyedül célravezető. A kérdés csak az, hogy mily eszközökkel, mily kormányzati intézkedésekkel és mennyi idő alatt lehet a kitűzött célt elérni? Kétségtelen, hogy ehhez a munkához sürgősen kell hozzátámaszkodni, mindenesetre addig kell a főrészt elvégezni, míg Oroszország és a közel Kelet olcsó mezőgazdasági termelése lábra nem kap, mert az átmenet nehézségeit a mostani kedvező versenyviszonyok mellett lehet legkönnyebben legyőzni. Fontos emellett, hogy a mezőgazdaság a megfelelő hitelnyújtással kielégíttessék, mert az ország mezőgazdaságának új szervezéséhez nagymértékű új beruházásokra van szükség, melyeknek teljesítésére a gazdák elegendő anyagi erővel nem bírnak, de nem rendelkeznek a megfelelő üzemi tőkével sem, mert a mai viszonyok között, kivált a belterjesebb gazdálkodás, óriási forgótőke szükségletet igényel, melyet a gazdák csak megfelelő hitel útján szerezhetnek meg. Végül a nagyüzemek szervezése addig, míg a birtokpolitikai reform folyamatban van s különösen addig, míg folyton új novellatervekkel a bizonytalanság állandósul, a középszerűségi nagybirtokok új befektetéseket és új üzemi szervezkedést nem kezdhetnek, mert előre számításokat nem tehetnek, ami minden egészséges és sikeres gazdasági tevékenységnek alapfeltétele.

Erek mindenestire nagy szolgálatot tett hazai közgazdaságunknak és mezőgazdaságunknak, midőn erre a fontos kérdésre a közvélemény és az illetékes körök figyelmét felhívta és alapos tanulmányokra támaszkodó eszméjének népszerűsítésére törekszik.

NÖVÉNYTERMESZTÉS ÉS MŰTRÁGYÁZÁS.

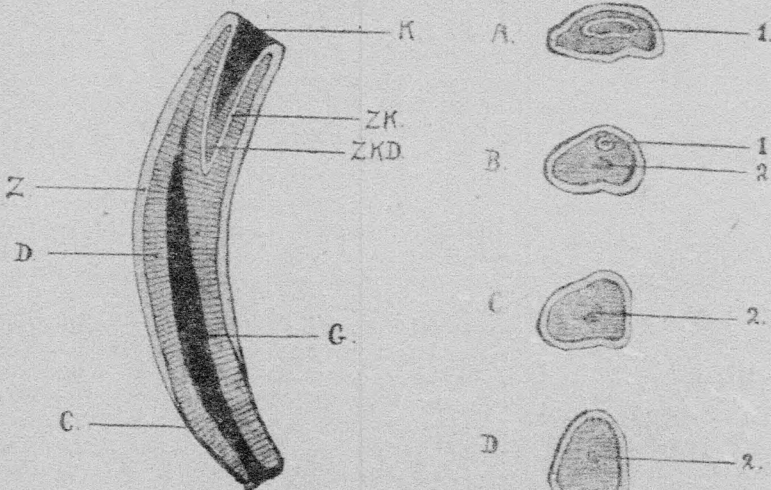
Rovatvezető: Gyárfás József.

Az istállótrágya kezelése.

II.

Nem mondom, hogy az elkülönített kezelés ideális trágyakezelés, mert előnyei mellett árnyoldalai vannak. Mindenesetre sokkal előnyösebb és egyszerűbb lenne, ha a bélsár + alom + vizelet együttes kezelésével tudnók megakadályozni a nitrogénvesztést s így hatékony, jól értékesülő trágyát előállítani. De amint ismeretes, így csak mély istállóval vagy tőzegalom használatával lehet jobbbé kevésbé kielégítő eredményt elérni. A mély istálló azonban nem mindenhol alkalmazható s sok almot is igényel, ami pedig legtöbbször nem áll valami bőven rendelkezésre; így maradna a tőzegalom használata. Alomtőzeggel azonban kevés

helyes trágyakezelés követelményeinek, s nem kell tartanunk a nitrogénvesztéstől. A tőzegaloms trágyát, akár részben, akár egészben használtuk a tőzeg a szalma helyett, épp oly gonddal kell kezelni, mint a szalmaalmosot, mert a tőzeg a karbamid bomlásánál keletkező ammóniának csak egy részét köti meg kémiailag s ha vizet veszít, — pedig amily könnyen felveszi a vizet, a nagy víztartalma miatt, főleg ha nagyon tele van itatva, éppoly könnyen le is adja azt — a vízzel a nitrogén egy része is elvész. Ezért, ha a húgylével itatott tőzeg a bélsár és szalmaalom keverékéből álló trágyával együtt kezeljük, tanácsos azt a trágyatelepre való kihordás után földdel, vagy szalmaalmos trágyával azonnal befedni. Ha azonban azt akarjuk elérni, hogy a húgylével itatott tőzeg ne csak nitrogént ne veszítsen, hanem abban a nitrogén jól értékesülő hatékony alakban legyen jelen, úgy mint azt André és Vogel kísérletei is mutatják, célszerű azt jól záró fedelű betonkubangyűjtőni össze és külön kezelni, mert ha a vizelettel itatott tőzeget a szalmaalmos trágyához a trágyatelepre adjuk, nemcsak az ammónia illanásától kell tartani, hanem az oldható nitrogén nagy része lassan bomló fehérjealakban leköttetik. Vagyis a húgylével akár folyékony alakban, akár tőzeggel felitatva fogjuk fel, csak úgy tudjuk jól értékesíteni és mint hatékony nitrogéntrágyát felhasználni s a nitrogénvesztést minimumra szállítani le, ha azt a bélsár és alomtól elkülönítjük és külön kezeljük és használjuk fel. Szükségessé tartom még azt is fel-

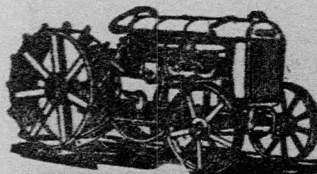
41. ábra. A 10 alsó, jobb fogmetszőfogóak hossz- és keresztmetszetei. Jelmagyarázat ad I: K kupa, Z zománcréteg, D dentinálomány, C cementréteg, G gyökértűz. ZK zománcup, ZKD a románcup dentinálománya; ad II: A a 6, B a 13, C a 19, D a 24 éves kornak megfelelő keresztmetszet. 1 kupanyom, 2 maguyom (fogcsillag). (Bonfert nyomán Wellmann dr. könyvéből.)

enliteni, hogy ezen külön kezelt oldható nitrogént tartalmazó tőzeg felhasználásánál a nitrogénvesztés meggátolására majdnem ugyanazok tartandók szem előtt, mint amire a folyékony húgylé felhasználásánál kell ügyelni, ha csak nem oly tőzeget használunk, amely a nitrogén túlnyomó részét kémiailag megkötö (pl. klórkalciummal vagy kénssavval kezelt tőzeg).

Még kérdés, hogy a húgylé-nitrogénjének értékesítése nem olcsóbb-e, ha azt nem tőzeggel itatjuk fel, hanem folyékony alakban gyűjtjük össze és használjuk fel. Ezt majd csak a gondos kísérletek eredményei alapján végzendő számítások fogják eldönteni s ha majdilyadatokkal rendelkezem, azokat annak idején közzélni fogom.

Annyi azonban előre is mondható, hogy a mi viszonyaink között a tőzeggel sem valami olcsón tudjuk megmenteni a veszendőbe menő nitrogént. Ugyanis 1 q tőzeggel körülbelül 300—400 liter vizelet itatható fel, a tőzeg q-ját 2000 K.-val számítva*, a húgylé nitrogénjét 0,8 százalékoak véve, 1 kg. nitrogént 600—800 K.-ért fogunk fel; 1 kg. nitrogén pedig kénssavas ammóniában jelenleg (1 q kénssavas ammóniák 1923. május elején 32.000 K.) kb. 1600 K.-ba kerül. De mivel ha a húgylévet Orthmann-féle vagy más hasonló különleges berendezés nélkül gyűjtjük is össze, a nitrogénnek kb. 40%-a még úgy is meg-

* A tőzeg árát pontosan nem tudom, de az értesítéseim szerint jelenleg olcsóbb, mint a szalma.

Legelőnyösebben az amerikai **FORDSON TRACTOR** -ral lehet csépelelni — petróleummal. Fogyasztása minimális. Cséplés után tartóhántást óránként egy holdat végez. 5239

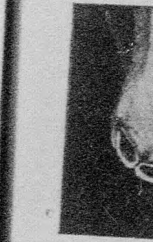
Lincoln-Ford, Fordson autorizált képviselő: **HALTENBERGER VILMOS** Budapest, VI., Nagymező-utca 19. szám a Renaissance színházzal szemben. Telefon: 66-15

ÉBER ERNŐ, TOEPLER OTTÓ ÉS TÁRSAI
Gazdasági üzem- és ipartejesztő vállalat
BUDAPEST, V., SZÉCHENYI-UTCA I.
Telefonszámok: 97-09, 94-20 Távíratelm: Ferax Budapest

legmagasabb áron vásárol **idei gyapjút** uradalmaktól és középbirtokosoktól. Kívánatra gyapjuszákokat szállít. Gyapjútelnél szövetet és munkásruhákat adhat

marad, 60%-ot mitva majdnem ammóniát get olcsó megmen fenti t húgyléne ség nélkül 1 kg. m

Ha a meg a szalmaár hető be, szalmaal csos lega nálni, m érhető el, azon eset is kezelte nagy lépé kezelés fe avval a sz

42. ábra. 10 alsó fogcsillag van növe elülső és hátsó fogak elülső tak, utóbbi még éles. (Wellmann dr.)

48. ábra. 8 fogsora. A k kupanyom e haránt ovális középmetszőfogóknak ján a kupany vonal, a késő látható. (Bon Wellmann dr.)

dák keresni, il valószínűnek t alomtőzeget, a Roszner bár jó istállótrágya

Budapesti I. GRÓF K ajánlja:

Ne ha Ajánlunk 90% csiraképlapos, zöldfe

marad, tehát tulajdonképpen a veszendőbe menő 80%-ot mentjük csak meg a tőzeggel s így számítva 1 kg. mentett nitrogén 2000 K.-s tőzégáron majdnem annyiba kerül, mintha azt kénsavas ammóniában vásárolnók meg; ha azonban a tőzegt olcsóbban lehet beszerezni, természetesen a megmentett nitrogén is kevesebbe fog kerülni. A fenti tőzegár mellett valószínűnek tartom, hogy a húgylének folyékony alakban való nitrogénvesztés nélkül való felfogásával kevesebbe fog kerülni 1 kg. megmentett nitrogén.

Ha a tőzeggel nem is valami olcsón mentjük meg a veszendőbe menő nitrogént, de ha az szalmaárban, vagy ha kissé drágábban is szerezhető be, mindenesetre sokkal olcsóbban, mint a szalmaalommal, miért, ha csak lehet, nagyon tanácsos legalább is húgylé felitására tőzegt használni, mert avval lényegesen jobb eredmény érhető el, mint tisztán a szalmaalommal, még azon esetben is, ha a húgylével itatott tőzeg nem is kezeltenék külön. A tőzeg használata már elég nagy lépés lenne a többé-kevésbé kielégítő trágyakezelés felé. Elég tőzegttelepünk van arra, hogy avval a szükségletet fedezni lehessen s ha a gaz-

helyesebben savanyúnak kellene lenni. De, sajnos, ezt nehéz elérni, mert a rendes alommennyiségnél a szerves anyag bomlása folytán keletkező szerves savak mennyisége nem elegendő a nitrogénvegyületek bomlásánál keletkező ammónia lekötésére, amiért az istállótrágya rendszeren lugos kémhatású. Savanyu kémhatás még bőséges szalmaalom használatával, a szalma mellett tőzeg alkalmazásával is gyakran csak akkor áll elő, ha az ammónia jelentékeny része részben elillan, részben fehérjealakban lekötetett; leginkább elérhető a savanyu reakció, ha a vizelet a bél-sártól és alomtól elkülönítetik. Ha a trágya savanyu lenne, akkor nem kellene tartani a nitrogénvesztéstől, az ammónia elillanásától s ha valami olcsón könnyűszerrel savanyu reakciót tudnánk létrehozni, nem okozna annyi gondot a nitrogénvesztés megátalása sem. A savanyu kémhatás létrehozására és vele az ammoniavesztés megátalására a trágyának bizonyos savtermelő baktériumokkal (tejsavbaktériumok) és élesztőkkel való beoltásával is történtek már kísérletek (Barthel, Delbrück stb. kísérletei).

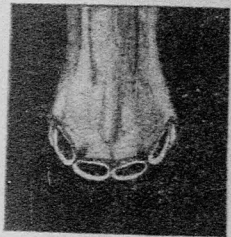
Végül még felemlitem, hogy Roszner báró téve-

nem is szabad. Öntözni csupán akkor tanácsos, ha valami ok miatt a trágya kiszáradásától kell tartani, vagyis amint mondtam, csak „ha éppen szükséges”, akkor kell azt megöntözni s természetes, ekkor sem trágyalével, hanem vízzel s nem oly nagyon, hogy az lucskos legyen, hanem csak annyira, hogy nyirkos legyen. A tipratás és nyirkosantartás szükségességére feleslegesnek tartottam kiterjeszkedni, hiszen a többé-kevésbé türethető trágyakezelésnek ez az alfája, amit minden gazdának tudnia kell; de ez nem a levegő szénsavának távoltartása miatt, ami valószínűleg tollhiba folytán csuszott be Roszner báró közleményébe, hanem inkább a szénsav és vízvesztés s ezzel együtt az ammónia elillanásának megátalása s a levegő oxigénjének távoltartása így a nitrifikáció fellépésének megakadályozása miatt szükséges.

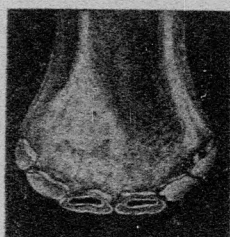
Herke Sándor.

Ujabb adatok a lovak életkorának meghatározásához.

Háziállataink közül a lovak életkormeghatározásának van legnagyobb gyakorlati jelentősége s mégis

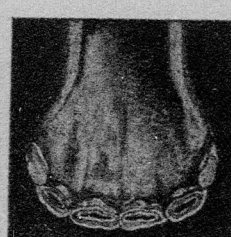
42. ábra. 2 hónapos csikó alsó fogsora. 4 tejfog ki van növe, a fogófogak elülső és hátulsó, a középfogak elülső szélei kopottak, utóbbiak hátulsó széle még éles. (Bonfert nyomán, Wellmann dr. könyvéből.)

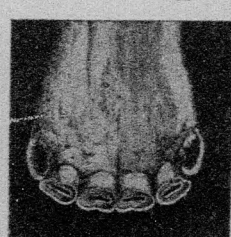
43. ábra. 3 éves csikó alsó fogsora. A fogófogak kiváltódtak, elülső szélük már kopott. A közép- és szegletfog még csikófog. (Bonfert nyomán, Wellmann dr. könyvéből.)

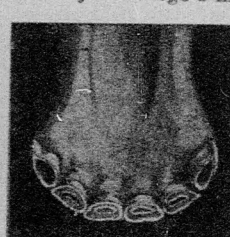
44. ábra. 3 éves csikó fogsora. A fogófogak kiváltódtak s nagyobbak, mint a nyakalt csikófogak. (Bonfert nyomán, Wellmann dr. könyvéből.)

45. ábra. 4 1/2 éves ló alsó fogsora. A fogó- és középfogak kiváltódtak. A szegletfogak még tejfogak. (Bonfert nyomán, Wellmann dr. könyvéből.)

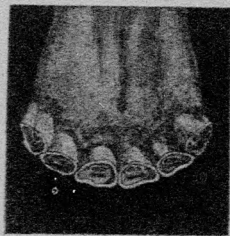
46. ábra. 5 éves ló alsó fogsora. Az összes metszőfogak kiváltódtak s kupákkal bírnak. A szegletmetszőfogak hátulsó szélei még alacsonysk és élesek. (Bonfert nyomán, Wellmann dr. könyvéből.)

47. ábra. 6 éves ló alsó fogsora. A kupa a fogófogakról eltűnt, a középfogak és szegletmetszőfogakon még meg van. (Bonfert nyomán, Wellmann dr. könyvéből.)

48. ábra. 8 éves ló alsó fogsora. A kupa eltűnt, a kupanyom és a rágólap haránt ovális. A fogó- és középfogak rágólapján a kupanyom előtt sötét vonal, a későbbi magnyom látható. (Bonfert nyomán, Wellmann dr. könyvéből.)

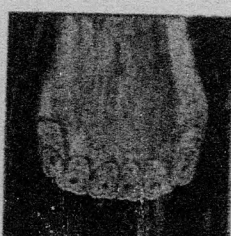
49. ábra. 10 éves ló alsó fogsora. A fogófogakon a rágólap átmenet formán a haránt ovális és kerekded alak között. A kupanyom rövid ovális és közel helyeződik a hátulsó fogszélhez, a magnyom rövid sávalaku. A fogív a félkörnél sekélyebb. (Bonfert nyomán, Wellmann dr. könyvéből.)

50. ábra. 13 éves ló alsó fogsora. A rágólap a fogófogakon kerekded. A kupanyom pontszerű és a hátulsó fogszél mellett helyeződik. A magnyom ovális alakú. (Bonfert nyomán, Wellmann dr. könyvéből.)

51. ábra. 15 éves ló alsó fogsora. A rágólap kerekded, a kupanyom eltűnt a fogó- és szegletmetszőfogakról, a középfogakon pontszerű. A magnyom a forgófogakon kerekded. (Bonfert nyomán, Wellmann dr.)

52. ábra. 15 éves ló alsó fogsora. A fogó- és középfogakon a rágólap átmenet formán a kerek és háromszögletes alak között. A magnyom kerekded. A fogív közel vonalszerű. (Bonfert nyomán, Wellmann dr. könyvéből.)

53. ábra. 24 éves ló alsó fogsora. A fogófogak rágólapjai visszás oválisak, a középfogak is kerekded ezen alakhoz. A magnyom többé-kevésbé utánozza a rágólap alakját. (Bonfert nyomán, Wellmann dr. könyvéből.)

dák keresni, illetve alkalmazni fogják a tőzegt, valószínűnek tartom, hogy fognak gyártani annyi alomtőzegt, amennyi szükséges.

Roszner báró is helyesen jegyzi meg, hogy a jó istállótrágyának savanyúnak kell lenni, illetve

sen értelmelte a trágya öntözésére vonatkozó megjegyzésemet. Az természetes, hogy a gondosan kezelt, tipratott, kiszáradástól védett trágyát, mivel az alom oly bőségesen, hogy a trágya száraz legyen, ritkán használtatik, öntözni nem kell,

csak a legujabb időkben tisztázódott a kérdés annyira, hogy az idősebb állatok korát is több-kevesebb biztonsággal 1-2 év eltéréssel meg tudjuk állapítani.

Külföldön sokan végeztek ezirányú vizsgálatokat

Budapesti I. Országos Növénynevelési Kiállításon részt vett

Keszthelyi Balatoni Kiállításon arany éremmel kitüntetve

GRÓF KÁROLYI IMRE NÖVÉNYNEVELÉSI URADALMÁNAK KEZELŐSÉGE, Zalaszentgrót

ajánlja: nemesített repce, buza, rozs, őszi árpa vetőmagvait

előjegyzéseket és rendeléseket elfogad.

5875

Ne hagyjuk parlagon a sáska, répabogár és egyéb kártékony rovarok által elpusztított területeket, hanem vessük be azonnal

tarlórépamaggal

Ajánlunk azonnali szállításra szavatolt 90% csiraképeségű, fajazonos, fehér, kerek, lapos, zöldfejű tarlórépamagot

Mayer Henrik és Társa, Budapest, V., Akadémia-utca 8.

Telefon: 165-62 és 168-11

Sürgőncím: Vetőmag

hazai szerzők közül megemlítem Bonfert dr.-t, aki a mezőhegyesi ménésintézet ismert koru lóállományát vizsgálta és foglennyomatokat vett fel.

Mielőtt az életkormeghatározás szövevényes részleteibe fognék, hangsúlyozom, hogy egyetlen biztos jelünk nincs, hanem az összes jeleket figyelembe kell venni s csak így állapíthatjuk meg az életkort.

Az életkormeghatározás szempontjából csak a metszőfogakra vagyunk figyelemmel; ezek közül is csak az alsókra, mert a felső fogorban levők a kupa változó mélysége miatt, csak mint kisegítő- adatok jönnek figyelembe.

A fogon három részt különböztetünk meg: a fognak az álkapocsban elhelyezett részét *fogyókérnek*, a foghussal takart részét *fogyóknak*, a szabad részét *fogkoronának* nevezzük. A fog koronáján megkülönböztetjük a *rágólapot* s két oldalsó felületét és pedig az ajak felé esőt: *ajaki felületnek*, a nyelv felé esőt pedig *nyelvi felületnek* nevezzük. A fog keresztmetszetéről a 41. sz. ábra tájékoztat.

A metszőfogakat az életkor meghatározásánál külön elnevezéssel illetjük és pedig a középvonal-tól két oldalt elhelyezetteket: *fogyófogaknak*, a mellettük levőket *középfogaknak* és a legszélsőket *szelet-fogaknak* nevezzük. A fogak hasadása, illetve kopása a fogófogon kezdődik s halad a szelet-fog felé.

1. Az első jelünk, ami minket itt érdekel, a *csikófogak hasadása*, vagyis az az időpont, amikor a tejfog áttöri az inyhust ék módjára és az ajaki felülete megjelenik. A hasadt fognak kezdetben nincsen rágólapja, az csak később keletkezik, amidőn a szembelevő foggal érintkezni kezd és kopás képződik rajta. A tej- vagy csikófogak és lófogak között nemcsak nagyságbeli, hanem alakbeli különbségek is vannak. A csikófogak közül a fogó-fogak 3-14 napos korban, a középfogak 3-6 hetes korban és a szeletfogak 9 hónapos korig hasadnak.

2. Második adatunk a *csikófogak kupájának lekopása*. A kupa a rágólapon lévő többé-kevésbé ovális alakú bemélyedés, melyet kiemelkedő zománcgyűrű vesz körül. Kopása a fogófogtól kezdve a szeletfogig $1\frac{1}{4}$ -2 évig tart (lásd 42., 43. és 44. ábrát).

3. A következő harmadik fontos jelenség: a *fogak váltása*, vagyis a csikófogak kihullása és az állandó vagy lófogak megjelenése, mely $2\frac{1}{2}$ évtől $4\frac{1}{2}$ évig tart (lásd a 45., 46., 47. ábrát).

4. A $4\frac{1}{2}$ éves kortól kezdve egészen a 6 éves korig a *fogaknak sorba növése* tájékoztat az életkor felől. Amint említettem, a fogak ék módjára törnek át az inyhust s ilyenkor az ajaki, illetve nyelv felé éles. Amidőn pedig eléri a szembelevő fogat, rágólap képződik rajta. Eleinte egészen kis kopás, majd pedig ennek nagybodása után egy fél év múlva a nyelv felé is kezd kopni (lásd a 46. és 47. ábrát). Itt csak a szeletfogakra vagyunk figyelemmel, az ajaki felület pedig $5\frac{1}{2}$ éves korban kezd kopni.

5. A *lófogak kupájának lekopása*. A kupa kezdetben nagy sötétbarna, ovális alakú és erősen bemélyed a fog állományába; a korrall ez a bemélyedés mindig sekélyebb lesz, végül pedig eltűnik. A kupát mindig kiemelkedő fehér zománcgyűrű veszi körül, ez különbözteti meg a későbbi magnyomtól és a hamisított kupától. A kupa eltűnése évenként történik és pedig a hatéves kortól nyolcig az

alsó, kilencévi 12 éves korig a felső fogorban. A felső fogak kupájának eltűnése nem megbízható jel s csak mint kisegítő adat figyelembe (lásd a 48., 49. és 50. ábrát).

6. A *kupanyom* a kupa egyenes folytatása, mely nem mélyed a rágólapba s kiemelkedő zománcgyűrű veszi körül. Elsősorban az alakja, mely az oválistól a kis kerekig alakul át, másod-sorban az eltűnése tájékoztat a 14-16 évben az életkor felől (lásd a 48., 49., 50. és az 51. ábrát).

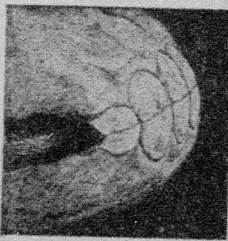
7. A *magnyom* a fográgó lapján a kupától, illetőleg a kupanyomtól az ajaki felület felé eső részére helyezkedik el. Sárgás-barna színű a fog állományánál puhább, azért egy kissé bemélyed és kiemelkedő zománcgyűrű sohasem veszi körül (lásd a 50-56. ábrát).

A kupanyom hétéveses korban már mint vonal-szerű képlet van jelen, majd pedig ovális, kerek és végül a 18-ik évben már mint háromszögletes alakú.

8. A *rágólap* alakja, amint azt a 40. ábrán a fog keresztmetszetei is feltűntetik, a korrall változik és pedig a haránt ovális, kerek és háromszögletes alakig alakul át, igen jól felhasználható az életkor meghatározásánál (lásd a 51., 52. és a 53. ábrát).

9. Érdekel minket még a *fogív*, vagyis az az ivelődés, amit az alsó fogorban elhelyezett 6 metszőfog egymással alkot, mely a félholdszerű ivelődésből fokozatosan kiegyenesedik ugyanarra, hogy csak a két szeletfog marad valamivel hátrább (lásd a 53. és 54. ábrát).

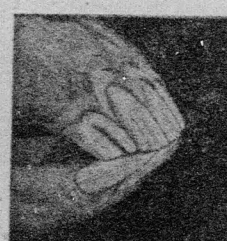
10. *Fognöveés iránya*. Az alsó, valamint a felső fogorban oldalról tekintett egymással alkotott ivelődése, mely a fiatal korban harapófog-szerű, majd felig harapófog-szerű és végül az idősebb korban egyenesedik ki és majdnem hegyes sző-

54. ábra. 5 éves lónak harapófogóra emlékeztető fogazata. (Bonfert nyomán, Wellmann dr. könyvéből.)

55. ábra. 11 éves lónak félgyűrűs fogazata. (Bonfert nyomán, Wellmann dr. könyvéből.)

56. ábra. 18 éves lónak hosszú, egyenes fogazata. (Bonfert nyomán, Wellmann dr. könyvéből.)

get képeznek egymással (lásd a 54., 55. és 56. ábrát).

11. Végül még miat utolsó megbízható jelet felemlítem a *felső szeletfog hosszanti barázdáját*, mely fent az inyhust alatt jelenik meg a 10-ik évben, innen fokozatosan lefelé húzódva eléri a rágólapot, majd pedig fent kezd eltűnni a 16-ik évben (lásd a 55. és 56. ábrát).

12. Az életkormeghatározásnál nagy jelentőséget tulajdonítottak, különösen régen a *harapócs* jelenlétének, illetőleg hiányának. Amint pedig a vizsgálatok kimutattak a harapócs egyáltalán nem megbízható jel s ez is csak mint kisegítő adat jöhet figyelembe. Az első harapócs a 8-9-10-ik évben, a második a 14-15-16-ik évben jelenik meg.

Az elmondottakból kitűnik, hogy számos adat áll az életkor meghatározására rendelkezésünkre, melyek egymást kisegítik, illetőleg támogatják. Dacára ennek, sokszor, különösen rendellenes fogkopásnál, amilyen a „ponty”, illetve „csuka” fogkopásnál előfordul, nagy nehézségbe ütközik az életkornak megközelítően pontos megjelölése. Eltekintve ezektől a kivételektől, oly adatok állnak rendelkezésre, melyek biztos támpontot szolgáltatnak az életkor meghatározásához.

A lovak életkorára vonatkozó adatokat az I. sz. táblázatban foglaltam össze.

Végül pedig a könnyebb áttekinthetőség végett sematikus táblázatot is szerkesztettem (lásd a 2. sz. táblázatot). *hangai Szabó Barna.*

GAZDASÁGI GÉPÉSZET.

Rovatvezető: Kneusel-Herdliczka Ernő.

Benzinmotoros szántógépek átalakítása szivógázüzemre.

A *Köztelek* február 4-iki számában közölt cikket nagy érdeklődéssel olvastam. A cikkben felemlített gyár véletlenül közelemben van és figyelemmel kísérve az átalakításokat, amikhez nem volt eredetileg sem bizalmam, az átalakított gépekről igyekeztem információkat szerezni. Az eredmény az, ami előre is látható volt, hogy az átalakított gépek nem feleltek meg a várakozásnak.

Az átalakítás maga kifogástalanul, ügyesen van megoldva, egy fogással járathatom a motort mint szivógázmotort, bár néhány perccel ezelőtt benzines üzemi volt. A generátor szolid, kifogástalan munka, de szivógázzal se-hogy sem halad a szántás.

A járvaszántó benzinmotorok munkáját két részre oszthatjuk. A gép erejének egy bizonyos hányada a gép előrevitelére szolgál, a fennmaradó hányad végzi a hasznos munkát, jelen esetben a szántást.

Ha most a *megleő* benzinmotort szivógázra alakítom át, először is megterhelem a gépet a generátor súlyával, mely teljesen töltve legalább 10 mázsára tehető, tehát a gép erejének lényeges részét kell a továbbmozgatásra fordítanom, mert 10 mázsa terhelés már igen megváltoztatja az előbbi arányt. Másodszor a legjobb esetben is elveszítök a szivógázüzemmel 20%-ot a motor munkaképességéből. Így a két veszteség együtt azt jelenti a gyakorlatban, hogy ha pl. egy Raba-ékét alakítok át, az öt szántóvasból le kell kettőt dobnom, hogy a gép szánthasson.

Amint a két vasat ledobtam, nagyrészt a megtakarításnak el is vesztettem, a gép munkaképessége csaknem felére csökkent. Hogy ez az ősz szántásnál milyen veszteség, azt nem kell magyaráznom.

Azonban szerény véleményem szerint megoldható a szivógázmotoros szántógépek kérdése, de

"Terra" MAGKERESKEDELMI ÉS KIVITELI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPEST, V., BALATON-UTCA 16. SZÁM, LIPÓT-KÖRUT MELLETT
Levelezim: Budapest, 5., Tőzsde, Postafiók 39.

Vásárol: a legmagasabb napi áron
biborherét és egyéb gazdasági vetőmagvakat

Telefonszám: 34-92 és 32-88
Sürgőnycim: „Terranag Budapest“

Mintázott árajánlatot kér!

ACÉLEKÉKET egy- és többvasukat, valamint minden gyártmányu ekékhez alkalmas szántóvasat, kormánylemezt, talpat, továbbá ekék és taligaalkatrészt legjobb acélból készítve Weiss Manfred acél- és fémművek r.-t. gyárából legolcsóbban szállít a

„PYRAMIS“ MAGYAR FÖLDBIRTOKOSOK ÉS FÖLDBÉRLŐK KERESKEDELMI R.-T.
TELEFON: 65-49, 65-50. BUDAPEST, VI., TERÉZ-KÖRUT 26. 1135 Sürgőnycim: „PYRAMIS“
WEISS MANFRED ACÉL- ÉS FÉMMŰVEI R.-T. EGYEDELÁRUSÍTÓI.

Hazai gyártmány!

CHINO
NÖVÉNY VÉDELÉS

M
FEJ

nem átalakítással, hanem egyenesen szívógázra méretezett motor beépítésével. A benzinmotor különben sem a legalkalmasabb szívógázüzemre. A benzinmotorok aránylag alacsony a kompressziója, mert különben öngyújtások lépnek fel, amelyek a motor munkáját lefokozzák, vagy egyenesen lehetlenné teszik. Viszont a szívógázmotorok magas kompressziójának kell lennie, hogy kellő hatással járjon. Tehát ilyen, direkte szívógázüzemre méretezett és az előbb említett önszuszaporulatot is számításba vett, megfelelően nagyobb löerőszámú motort kell a gépünkbe beépíteni, ha azzal komolyan szántani akarunk.

Minden egyéb átalakítás csak foltozás lesz, amelyik jó eredménnyel nem járhat.

Pedig a szívógázmotoros szántógépek kérdése igen lényeges kérdés, mely ha megoldható volna, jelentékeny lépéssel vihetné előre gazdálkodásunkat. Különösen kívánatos volna egy jó konstrukciójú, erős szívógázmotoros földmarógép (Köszegi-féle kapálógép). Hogy ez különösen az őszi vetés előkészítésében mit jelent, nem kell bővebben magyaráznom. Egy csapásra megszűnik a „Vessünk, ne vessünk” kérdése egy ilyen gép birtokosára nézve.

A járvaszántógép (traktor) szerintem olyan gép, amelyik gözekével bőven felszerelt gazdaságban is megtalálja a maga helyét, sőt azt mondhatnám, hogy nélkülözhetetlen. A gözekével nem tudok bemenni a kereszt sorok közé, míg a szántógép

ekéit tárcsával, vagy még inkább rugós kultivátorral felcserélve, az aratókat nyomon követhetem a géppel, amint egy darab tarló felszabadul, máris hántatom a tarlót. 4-6 méter munkaszélességű kultivátorral, egészen sekélyen dolgozva, egy 500 kat. holdas gazdaság tarlótartását az aratással egyszerre fejezhetem be, ugyhogy félnaposnál idősebb tarló a gazdaságban az egész munkaidő alatt nincs! Ez a munka még benzinüzemmel, magas benzinárak mellett is, igen rentábilis, szívógázüzemmel, megfelelően szerkesztett motorral egyenesen csekélység.

A járvadolgozó, könnyű szántógépeknek igen nagy jövőjük lehetne. Különösen a középgazdaságok azok, ahol ezek a gépek megtalálják a megfelelő helyüket, míg nagyobb birtokban, hol elegendő saját gözeke van, inkább az előbb említett tarlótartás, továbbá a nyári szántások ápolása lehetne a feladatuk, hol eléggé meg nem becsülhető munkát végezhetnének.

Az igásállatokkal való szántás tökéletlen, lassú, drága. Oly nehéz szántásnál, mint a tavalyi esős ős után kissé kötöttebb talajban van, a napi készíadás az igás szántásnál megközelíti az oly drágának mondott benzin árát holdankint. Abrak nélkül nem képes ezt az állatkinzó munkát végezni az ökor, napi 2 kg. tengeridarát számítva 4 ökrös fogatnál, mely a rövid teli napon 600 négyszögölnél többet egyes ekével felszantani nem bír, csak az abrak magyar holdankint 1200 K. Hol van

még a béresek konvenciója, az értéksökkenés az ökröknél, a bennük fekvő tőke kamata stb. Végeredményben nemcsak eléri a benzin, olaj, amortizáció stb. költséget, de meg is haladja. Tessék most hozzászámítani a különbséget a termésben, ami az igás szántás és a motoros, vagy gözeke szántás után mutatkozik, rá kell jönni minden gazdának, hogy a szántás nem igás állatnak való szórakozás.

Azt hiszem, hogyha állandóan felszínen tartanók a szívógázmotoros szántógépek ügyét, gépgyáraink szívesen eleget igyekeznének tenni a közöhségnek és igyekeznének megoldani ezt a kérdést. Ez nem is a mi feladatunk, akik a gépek dolgába inkább csak belekontárokodunk, hanem a tervező és kísérletező mérnököké. A gazda feladata csak az lehet, hogy rámutat, hogy milyen gépekre lenne szüksége, vagy a meglévő gépekre mi a fogyatékosága, amin segíteni kell.

Visszatérve az eredeti cikkekre, azt hiszem, hogy a kért kétféle benzinmotor átalakítására vonatkozólag a legjobb feleletet maga a motor adhatja meg, ha megkérdezzük.

Szívógázgenerátor minden faluban akad egypár. Nem kell mást tenni, mint kölcsönkérni egyet és az egyik gépnek a karburatorját levéve, a helyére egy ideiglenes összekötő darabbal felszerelni a kocsin lévő generátort, a másik gépet ellenőrzőgépek eredeti állapotában meghagyni. Ha ügyes a

1. sz. táblázat. (Wellmann könyvéből).

2. sz. táblázat.

A 16, illetőleg csikó életkora	A csikófogak		A lófogak		Kupa-nyom	Mag-nyom	Rágó-lap	Fogív	Fognöve-íranya	A felső fogor-barkádjai	Harapócs
	hasadnak	kupája-lekopik	basadnak (fogváltás)	kupája-lekopik							
3-14 nap	Fogófogak	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3-6 hét	Középfogak	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3-9 hónap	Szeglet-fogak	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1 1/4-1 1/2 év	—	Az alsó fogó-fogakról	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1 1/2-1 3/4 év	—	Alsó középfogakról	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1 3/4-2 év	—	Alsó szegletfogakról	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2 1/4-2 1/2 év	—	—	Fogófogak	—	—	—	—	—	—	—	—
2 1/4-3 1/2 év	—	—	Középfogak	—	—	—	—	—	—	—	—
4 1/4-4 1/2 év	—	—	Szeglet-fogak	—	—	—	—	—	—	—	—
6 év	—	—	—	Az alsó fogó-fogakról	—	—	—	—	—	—	—
7 év	—	—	—	Alsó középfogakról	—	—	—	—	—	—	—
8 év	—	—	—	Alsó szegletfogakról	—	—	—	—	—	—	—
9 év	—	—	—	Felső fogó-fogakról *)	—	—	—	—	—	—	—
10 év	—	—	—	Felső középfogakról *)	—	—	—	—	—	—	—
11 év	—	—	—	Felső szegletfogakról *)	—	—	—	—	—	—	—
12 év	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
13 év	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
14 év	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
15 év	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
16 év	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
17 év	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
18 év	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

	9-10	11-13	14-16	
Kupanyom				eltűnik
Magnyom				18 évtől
Rágólap				18 évtől
Fogív				
Fognöve-íranya				
Felső szegletfog barazda				
Harapócs				

*) Nem megbízható jel.

MEZŐGAZDASÁGI OSZTÁLY CHINON GYÓGYSZ. ÉS VEGY. TERM. GYÁRA R-T. UJPEST
 TELEFON: 163-36, 133-54, 85-30

ÜSZÖGKÁR ELLEN vetőmagcsávázásra
KLOROL Biztos eredmény!
 Fokozza a mag csíraerőjét!
PERONOSPORA ELLEN: PEROSAN permetezésre.
 Mész nem kell hozzá!

BURGONYAVÉSZ ELLEN porozásra (Phytophtora)
BURGOL 30-40%-os terméstartalom!

Beszerezhető: Gyárunkban, Magyar Mezőgazdák Szövetségénél, V. Alkotmányutca 29., Mauthner Odón magnagykereskedőnél, VII., Rottenbillerutca 33., Magyar Magtényésztő Részvénytársaságnál, IV., Kossuth-Lajosutca 3. és minden magkereskedésben

Mélyfurásu ártézi kutakat
 gazdasági vízvezetékkel, szivattyutelepeket épít, talajkutatásokat végez
FEJES BERTALAN gépgyár mélyfurási osztálya, **SZÉKESFEHÉRVAR**

gépész, pár óra alatt menni kell a most már szivózára fordított motornak, a két gép között tapasztalt különbség megadja a feleletet a kérdésre. Kakbelegrad.
Potocky Dezső dr.

A gazdaközöség köréből.

A földreformnovellához.

A Köztelek 37. száma csak most került kezembe, mert szanatóriumi ápolásra szorulóan harctéren szerzett gyomorhajommal, lassan kapom hazulról a postát. Elfogódva kutattam végig a földreform novella részletesebb ismertetését, kerestem benne, vajjon a fokozódó igénybevétel mellett hoz-e valami élesebb elhatárolást, megjelölve a valóban minden körülmények közt mentesítendő kategóriáit azoknak a középbirtokoknak, melyek védelmezendőknek nyilvánítottak. Hogy mily eredménnyel, azt hiszem, felesleges iranom. A bizonytalanság sokszor nagyobb mint volt.

Eltöltöttem a háboru éveit katonai szolgálatban, nagyobbik felét a harctéren — bár semmi sem lett volna könnyebb, mint otthon maradnom, van olyan földem is, amely háboru előtt nem volt meg, mert a háboru után nehez munkával szétszórt birtokomat adásvétel után egy tagba sikerült tagosítanom s az intenzív gazdalkodás lehetőségét így megteremttem. Igaz, pár holddal kevesebb földem van, mint a háboru kitörésekor volt, de egy tömbben. Most ott állok, hogy majdnem többet dolgozom és áldozom birtokom megmentéséért, mint felvirágoztatásáért, pedig nekem még — talán! — szerencsém lesz, hogy a háboru kitörésekor középbirtokom több mint 90%-ban kategória „ősi föld” volt — családunk utolsó darab földje — és magam diplomás gazda vagyok. De ha ez a segítségem se lenne? S mi lesz még, ha életbelép a novella? Eddig is, bár egy szakértő se bírja elhinni, hogy tölem elvehessenek valamit — „semmit sem lehet tudni” —, teszi hozzá mindégük. A földreformtörvény bizonytalansága eddig is sok mindent megegyezett s valóban, óvatosságból nekem is teljes mértékben küzdenem kellett.

Birtokom egy részének vitézi telekké alakítása folyamatban van; lépjen életbe a novella s megtörténhetik, hogy mielőtt az alapításra engedélyt nyerhetek, kihúzzák alólam ezt a földet „harctéri érdemeim elismeréséül”. S ha legalább csak azoknak adhatnák, akiket velem együtt a háboru vége hozott vissza a harcterről, de kaphatna belőle a falu legsötétebb lelkű embere is, ha véletlenül nem ült még börtönben. Mert a valóságban más nem marad ki a földosztásból. A földtulajdonosok közül pedig az, aki mint „fm.” az egész háboru alatt itthoni kényelemben tette virágzóvá birtokát, pontosan egy kategóriába esik velem, sőt jelentős előnyben, mert én valami sokkal többre vittem, mint behoztam a háborus lerongyolódást — ez is úgy ment, hogy elástam magam otthon s mindent a gazdaságra költöttem —, míg az ő gazdasága az anyamnél intenzívebb lett s így inkább mentesítendő.

Egyben azonban megnyugtathatom a tervezőket: ha újra szükség lesz rá, a velem együtt gondolkozók újra ott lesznek a harctéren s annakutána is hallgatni fognak, mint eddig. Mert akiknek a vérük hullt, csöndesek, pedig az egyik a hivatalában maradt el messze a fölmentettek mögött, a másiknak érempótdíjai vagy a rokkantsági pénzek tennék emberibbé az életét, ha nem papirban kapná 0-10 koronajegyzés mellett — és így to-

vább, az egy mincstelen földmivest kivéve, de még ezt is csak „talán”.

S mégis, egyet esőleg gondoljanak meg az urak: mérjék meg, mekkora lelkiérő kell ahhoz, hogy békével legyünk s a hazáért akkor majd újra, talán még többször sebesüljünk meg, mint az elmúlt háboruban. S fontolják meg, az élet végéig elég erős lesz-e ehhez az emberi idegrendszer, mert ha nem, legalább építsenek egy ideggógyintézetet, hogy majd elmondhassák: „Ime, a haza nem feledkezik el hű fiairól.”

szandai.

Szegénysorsu gyermekek nyaraltatása.

Budapest székesfőváros főpolgármestere alábbi átiratot intézte az OMGE-hez:

Folyó évi április hó elején körlevélben fordultunk a magyar törvényhatóságok főispánjaihoz abból a célból, hogy figyelmüket felhívjuk a *testileg leromlott, szegénysorsu fővárosi gyermekek nyaralására*, mint a magyar faj életküzdelmében egyik legaggasztóbb jelenségre. Egyben tolmácsoltuk a székesfőváros közönségének azt a kérését, hogy az egészséges vidék a maga szeretetével és jólétével siessen segítségére meg idejekorán a satnyuló, veszendő gyermekeregnek; *nyissa meg vendégszerető kapuját az iskolai évet követő nyári szünetben a magyar jövődől előtt*; javai fölőlségével segítse erőre ezt a vérszegény, csenevész kis tabort és egészséges életfelfogásával, ősi faji erejével tegye életerősre és készítse elő a reá váró nehéz megpróbáltatásokra a nagyvárosi élet háborus nyomorúságában letört gyermeknemzedéket.

Attól a meggyőződéstől indítva, hogy a Tekintetes *Elnökségnek módjában áll a tagok révén a nemzetmentő nemes akcióra a magyar gazdasárcsalom fokozottabb jóindulatát megnyerni* s abban a hitben, hogy a magyar érdekeket védő egyesületek nem zárkozhajnak el ettől a nemzetvédelmi mozgalomtól, a főváros közönségének nevében tisztelettel kérem a Tekintetes Elnökséget, hogy érdekszállai és összeköttetései útján *legyen szives odahatni, hogy ez a gyermeknyaraltatási mozgalom a magyar gazdasárcsalomban a legnagyobb megértésre és áldozatkészségre találjon*. Legyen szives meggyőzni a gazdákat arról, hogy nemzeti becsületünkön üt részt az, ha idegen nemzetek könyörületességére támaszkodva, külföldre küldjük gyermekeinket nyaralni.

Megjegyzem, hogy *csupán testileg leromlott, de egyébként teljesen egészséges gyermekek egyes vagy csoportos elhelyezéséről van szó*.

Szükségtelen talán külön ajánlatot fűznünk ehhez a felhíváshoz, amely szociális egészségügyi és nemzetvédelmi szempontból rendkívül jelentős és emellett szerény áldozatokkal megoldható feladatra vagy helyesebben: kötelességre mutat rá. A külföld s így különösen a kis Hollandia sok ezer szegénysorsu magyar gyermek nyaraltatását jó szívvvel vállalja, mi som lehetünk mostohábbak a magunk véreihöz. Nem is gondolják talán, milyen jót tesznek azok, akik néhány heti egészséges életmódhoz, friss levegőhöz és nap-sugárhoz juttatják a szegény városi gyermekeket! Az a napsugár, amely ott a falun kipiritja sápadt arcukat, rájuk nézve egészséget, vidámságot s kedves emléket fog jelenteni, a társadalomra nézve pedig jelenteni fogja a gyermekek által egymáshoz való közeledést és egymás életének megértését. Mi reméljük, hogy a magyar gazdák meg fog-

ják nyitni szívüket és othonukat a szegény városi gyermekek előtt.

Akik hajlandók gyermekeiket nyaraltatásra elvállalni, azok sziveskedjenek a „Köztelek” szerkesztőségéhez küldeni ajánlataikat, amelyeket a főpolgármester ural közvetíteni fogunk.

Felhívás előfizetőinkhez.

Julius hó 1-ével új előfizetést nyitunk lapunkra. Felhívjuk t. előfizetőinket, akiknek *előfizetése e hó végével lejár*, hogy az előfizetést *mielőbb megújítani* sziveskedjenek, hogy a lap szétküldésében fennakadás ne álljon be. *Előfizetéseket egyelőre csak egy negyedévre fogadunk el*. A papírárak, anyagok és munkabérek ismételt óriási áremelkedése miatt kénytelenek voltunk az előfizetési árakat emelni *Akik az előfizetési díjat július 10-ig nem küldik be*, azok címére a lap küldését kénytelenek leszünk *beszüntetni*.

Az előfizetési díjat *ugyanazon cím alatt kérjük beküldeni*, mint amely címen a lap jár.

Egyben kerjük t. előfizetőinket, kiknek előfizetése június 30-án túl terjed, az OMGE tanácsa által megállapított alábbi *új előfizetési ár* szerinti *különböztet* kiadóhivatalunknak megküldeni sziveskedjenek.

Előfizetési ár 1923. július 1-től:

Negyedévre ————— 1800 korona.

OMGE tagoknak a tagsági díjon felül:

Negyedévre ————— 1000 korona.

Egyes szám ára ————— 80 korona.

OMGE tagsági díj egy évre 1600 K., alkalmazottaknak 400 K.

A kiadóhivatal.

VEGYESEK.

Határozás. Bartha Józsefné nyug. gazdasági felesége f. hó 12-én Budapesten meghalt. Az elhunytban Bartha Imre, a Seledta magtermelő r.-t. igazgatója édesanyját gyászolja.

A „Falu” Szövetség mezőkövesdi kiállítására. A falu kulturális emleke és fejlesztése érdekében ügybuzgó és eredményes munkát fejt ki a „Falu” Szövetség. Ennek egyik újabb bizonyítéka a Mezőkövesden június hó 11-én megnyitott kiállítás, ahol történeti összeállításban mutatták be a híres mezőkövesdi népművészet legszebb alkotásait. A kiállítást megelőzőleg egyházi ünnepély volt, abból az alkalomból, hogy a matyók lakosság által közadakozásból épült templomban akkor tartották az első búcsút. Az egyházi körmeneten résztvett Schoppa Lőrincz pápai nuncius is és a vidéknek mintegy negyven ezer főnyi résztvevője. A főimnáziumban elhelyezett kiállítást Horthy Miklós kormányzó nyitotta meg, aki Bottlik István bárónak, a kiállítás vednökének üdvözlő beszédére a következőket válaszolta: Mondhatom, örömmel jövök erre a vidékre és amikor a „Falu” Szövetség kiállításának a megnyitására van szó, kettős örömmel jöttem. Nagyon jól ismerem ennek az intézménynek a nemes céljait, amelyek között az első az, hogy egyesítsük a falu népet, emeljük a falu kultúráját, terjesztjük azt és azonkívül nevezzük a faluba a hazaszeretnek a szent érzését. A kormányzó ezután a kiállítást nézte meg Bottlik István báró, Marschall Ferenc dr. nemzetgyűlési képviselő, a „Falu” Szövetség igazgatója és Bodor Antal dr. főtitkár vezetésével. A kormányzó kíséretével több mint egy óra hosszat tartózkodott a kiállítás helyiségében. A tanácsos

HORVÁTH KÁROLY

a legelőnyösebb feltételek mellett fogad el megbízásokat a budapesti vagy külföldi értéktőzsdére.

Vidékre levélben felvilágosítás azonnal és díjmentesen.

BUDAPEST, IV., KORONAHÉNYECES-UTCA 7. (Bejárati Pálvax-köz)

A MEZŐGAZDASÁGI KERESKEDELMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG (GAZDABANK) V. VEZÉRIGAZGATÓJA

MAGANBANKHÁZA

Címre ügyelni tessék.

TELEFON: 76-84

FELHÍVÁS!

25-30% fuvardíj-megtakarítást ér el, ha Budapestről rendelt árukat

Országos Szállítási R.-T.

Budapest, V., Zrínyi-utca 9. szám. (Telefon: 51-42, 51-43, 76-89)

Gyűjtőforgalom:

Győr, Pápa, Sopron, Pécs, Kaposvár, Nagykanizsa, Szombathely, Kecskemét, Szeged, Hódmezővásárhely, Makó, Orosháza, Békéscsaba, Debreczen, Nyíregyháza, Kiszvárd, Nyírbátor, Mátészalka, Miskolc, Eger városokba és azok környékére.

520

kiállítás különösen feltűntek a „Falu”-Szövetség gyűjteményes sorozatán kívül a mezőkövesdi himzösszönnyek kézimunkái. Matyó-bimzónők bemutatottak miként készülnek a matyómunkák, a szentistvániak pedig szövészekén dolgoztak. A kiállításon külön szobát szenteltek Morvay Jánosné emlékezetének, aki a mezőkövesdi népművészet nemeslelkű felkarolója volt. Egy másik szobában azt lehetett látni, hogyan fejlődött a szövőművészet és a szövészet. Az ünnepélyt és kiállítást igen sok külföldi vendég is megszemlélte. A kiállítás megnyitása után a kiállítási épület udvarában nagyszabású népiünnepély volt.

Mezőgazdasági eseléd kitüntetése. A földművelésügyi miniszter Füller György mezőgazdasági eselédet, aki récei Békeffy Béla ősi Osterhuber-féle pusztadericsi (Zala m.) gazdaságában 42 éve szolgál, becsületes és hűséges szolgálatának elismerésül díszes okirattal és pénzbeli adománnyal tüntette ki. A kitüntetés átadása ünnepélyes keretek között folyt le f. hó 11-én Pusztadericsen, mely alkalommal a megyei közélet és gazdatiszadság elöljárói és nagyszámú ünnepi közönség jelenlétében Tarányi Ferenc dr. főispán meleg közvetlen szavak kíséretében nyújtotta át a becsületes és tisztességes munka elismerő jutalmát a könnyekig meghatót ünnepeltnek.

A kassai gyapjувásár. A Kelet-szlóvenszki Gazdák Szövetsége által rendezett harmadik gyapjувásár Kassán óriási érdeklődés közepette nyílt meg. Javára részt első minőségű urasági gyapju került vásárra nagy tételekben és már az első napon elkeltek 95 000 kg. A legutóbbi Losoncon rendezett gyapjувásár összehasonlításában a kassai a legjobb eredményekkel kecsegtet és minden jel arra vall, hogy Kassa lesz a felvidéki gyapjukereskedelem központja és ezzel Miskolc örökébe lép. A vásárlók közt nagy számmal vannak képviselve cseh és morva gyárosok. Az árak kb. 10%-kal olcsóbbak a tavalyiaknál: 17-19 cseh koronájával fizették a gyapjút.

Komlópiac. A saazi komlópiacra a június 2-iki hivatalos jelentés szerint közepminőségű 1922-iki termésű komló 50 kg.-kint 980-1000 cseh koronáért kelt el. 1921-es termésű tétel is került eladásra, melyért 650-680 cseh K.-at fizettek 50 kg.-kint. Irányzat szilárd.

Iskolatársak találkozója. A magyarvári gazdasági akadémiát 1898-ban végzett gazdatiszadsáim felkértem, hogy június hó 30-án, szombaton d. e. 10 órakor Budapesten a Köztelék tantermben 25 éves találkozóra összejönni sziveskedjenek. Az egykori ifjúsági elnök: Unger Arthur földbirtokos. Azok, akiknek megjelenésükre számíthatunk, sziveskedjenek értesítéstüket Lates Kornél gazd. szakértő, iskolatársunk címére küldeni (Budapest, I. Horváth Miklós-ut 95. szám).

Amerikai-magyar Árumintakiállítás New-Yorkban. A new-yorki amerikai-magyar kereskedelmi kamara főtájkára, Molnár Lipót, a kamara megbízásából Budapesten tartózkodik, hogy az itteni gazdasági körökkel a New-Yorkban rendezendő állandó magyar árumintakiállítás tárgyában személyesen érintkezzen. Ez ügyben eddig folytatott tárgyalásai eredményeként a budapesti kereskedelmi és iparkamara székházában (V. Szemere-u. 6.) hétfőn, f. hó 18-án 5 órakor a magyar gazdasági és kereskedelmi érdekképviseletek bevonásával szakértői bizottság lesz, melyre a magyar-amerikai kereskedelmi kamara az amerikai piac iránt érdeklődőket meghívja.

A magyar korona zürichi árfolyamanak táblázata 1914-1923. Hivatalos adatok alapján összeállított Barcza Imre, a keresk. és iparkamara főkönyvtárosa, az ügyesen összeállított táblázat a háborút megelőző időtől napjainkig napról-napra táblázatokban mutatja nemzeti veszteségünk mértékének számszerű bizonyítékát: a magyar korona árfolyamát. Ára 200 K. Kisdja a Molnár-féle Magyar Sajó könyvnyomda, Falk Miksa-u. 22.

Katonaság zab, széná és szalmavásárlása. A m. kir. budapesti I. honvéd vegyes dandárparancsnokság elítási osztálya a fővárosban és más vidéken állomásozó csapatai

részére szükséges nagyobb mennyiségű zabot, szénát, úgy- és alomszalmát kíván vásárolni, valamint kenyérnek kincstári lisztből való sütését versenytárgyalás útján kívánja biztosítani. A versenytárgyalások már f. hó 25-én megkezdődnek, tehát a feltételek után érdeklődők mielőbb forduljanak a fenti parancsnoksághoz.

Cseplési ellenőrök és nyári gyakoronokok alkalmazásának szükségessége esetén felhívjuk földbirtokosainkat és bérllőnket, hogy a Debreceni Gazdasági Akadémia hallgatói közül többen készséggel vállalkoznak ezen ideiglenes állások betöltésére. A gazd. akadémiai hallgatók különösen alkalmasak ezen állások betöltésére, mert elméleti és gyakorlati bizonyos szaktudással is rendelkeznek. Megterjessek Molnár Zoltán gazd. akad. hallgató címére Debrecen, Gallapuzsita címre intézendők.

B. figyelmükbe ajánljuk a Patria nyomda jelen számunkhoz mellékelt gazdasági nyomtatványjegyzékét.

Országos gyapjuakció Debrecenben. A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara és Tarsai rendezésében 1923. július hó 5-én, délután 2 órakor, a Kereskedelmi Akadémia dísztermében Legjobb uszathati gyapjuk A és AA minőségben. Uradalmi és gazdasági tétel. Kivitel engedélyezés alatt. Felvilágosítással készséggel szolgál a központi iroda: Közgazdasági Bank és váltóüzlet R-T., Debrecen, Perenc József-ut 59. sz.

Lapunk mai számához csatolva van a Magyar Általános Hitelbank gyapjuakció osztályának bejelentő lapja, melyre felhívjuk olvasónk szives figyelmét.

Pénzügyi hírek.

A Lloyd-Bank Részvénytársaság igazgatósága f. hó 11-én tartott ülésén elhatározta, miszerint a július 3-ára egybehívandó rendkívüli közgyűlésnek javasolni fogja, hogy az intézet 200 millió korona alaptőkéje egymilliárd koronára emeltesse fel.

Satu- Mezőgazdasági, Műszaki és Árukereskedelmi Részvénytársasága alakult át a gazdatiszadság körében előnyösen ismert Lángi és Wáizenfeld cég, melynek összes ügyeit a részvénytársaság átvette és nagyobb mértékben az addigi szolid alapon folytatja. Az iroda és raktárhelyiség nagybővítését folytatja helyiségeik VI., Csengery-utca 86. szám alatt nyílt meg.

A Magyar nemzeti Bank R-T. június 6-án tartott rendes közgyűlésen megállapította, hogy az 1922. évi üzletét 39.313.169 K. bruttó, illetőleg 18.409.737 K. netto nyereséggel zárult, amelyből részvényenkint 20% = 40 K. osztalék fizetését határozta el. Ugyancsak elhatározta a közgyűlés, Szász Dézso kormányfőtanácsos vezérigazgató javaslatára, az alaptőkének 100 millió K.-ról 200 millió K.-ra való felemelését (amely által az alaptőke és tartalékalap összesen 420 millió K.-ra emelkedett), 5 db 200 K. névértékű részvény 1 darab 1000 K. névértékű részvényre összevonatott, az új részvények 1:1 arányban 3250 K.-ért adatkak ki, az elővétel jog e hónap 15-től július 25-ig gyakorolható.

Az Első Budapesti Gözmalom R-T. (a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank érdekeltsége) 1922. évi mérlegét 28 millió K. alaptőke mellett 37.940.674 K. tiszta nyereséggel zárta le, szemben az előző évben 20 millió K. alaptőkével elért 11.981.088 K.-val. Az igazgatóság a június 18-ra egybehívott közgyűlésnek a 28 millió K. s alaptőkének 840 millió K.-ra való felemelését fogja javasolni akként, hogy a jelenleg forgalomban levő 140.000 drb. 200 K. n. é. részvényen felül 280.000 drb. 200 K. n. é. új, 1923-tól osztalékjogosult részvény bocsátatik ki, amelyek a régi részvényeseknek 1:2 arányban engedtetnek át a meghatározandó kibocsátási áron. Az osztalék részvényenkint 250 K. lesz, az előző évi 100 koronával szemben.

A Güzella Gözmalom R-T. (a Magyar Leszámitoló és Pénzváltóbank érdekeltsége) 1922. évi mérlegét 15 millió K. alaptőke mellett az előző évről áthozott 136.276 K. nyereségnaradvánnyal együtt 13.238.650 K. tiszta nyereséggel zárta le, szemben az 1921. évben 10.35 millióval elért 2.694.126 K.-val. Az igazgatóság a június 20-ra egybehívott közgyűlésnek az alaptőkének 300 millió K.-ra való felemelését fogja javasolni.

NYILTTÉR.

in reválban foglaltakert nam vállal felelősséget a szerkesztőség

5542 **Prima román és cseh import**
tüzifát
vagontételekben azonnal szállít, magyar koronákban is, minden magyar állomásra
LIGNOCOMMERCIA
FAIPARI ÉS KERESKEDelmi R-T.
Budapest, VI., Andrássy-ut 32.
T-telefon: 93-39 és 178-14 Sürgőnycim: Koberfa Budapest

BERSON
GUMMISARKON 5452
ruganyosan, nezztelenül járunk.
Kímél a magunk és környezetünk idegét.
Olcsóbb és tartósabb, mint a bór.

Kölcsönponyva
Magyar Kender- és Lenipar Rt.
előbb Szalamm és Tarsa
Budapest, V., Falk-Miksa-utca 26/28. sz.
ponyvafőosztály-intézetében vizmentes ponyvák legjobb minőségben és kifogástalan állapotban állandóan rendelkezésre állanak. 5912
Uj ponyvák
valamint egyéb kender és lengyártmányok, u. m.: zsákok, kendertömlők, vitorla- és belévasznak, szőnyegvédők stb. gyártása és eladása

A GÁBOR-fiúnevelőintézetben
Budapest, VI., Munkácsy-utca 21. szám
Telefon: 90-00
a beiratások az 1923/4. tanévre megkezdődtek
Prospektus 5836
Nyaralótelep Nagymaroson és a Tatraban

A tatai ménes folyó évi szeptember hó folyamán megtartandó
IV. árverésére
korlátolt számban bejelenthetők még eladandó idegen lovak (csikók). Csak elsőrendű anyag fogadtatik el. 5902

Teljes malomberendezéseket
(kereskedelmi-, vám- és esereörlésre) rövid szállítási határidőre elvállal
Wohanka és Tarsa Utóda R.-T., Budapest, V., Vilmos-császár-ut 76. szám.

KAPOSVARI ILLÓOLAJGYAR
Központ: Budapest, Hitelbank, József-tér 2. Gyár: Kaposvár. Fiókgártelep: Fövényeshát (Hortobágy)
Gyógynövénytermelési osztály: Gyógynövénygyűjtési osztály:
A gyár nyersanyagszükségletének biztosítására az ország különböző részeiben kb. 2000 kat. földön termeltet gyógynövényeket. A gazdakkal termelési szerződéseket köt, vetőmagot bocsát rendelkezésükre, a termés beváltását a legmagasabb napi áron garantálja.
Vadontermő gyógynövények begyűjtésére szerződéseket köt, gyűjtési előleget ad.
Vásárol mindennemű vadontermő és termelt gyógynövényt.

NYILTTÉR.

A rovatban foglalkozni nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Női-, férfi- és gyermek-fehérneműek intézeti Kelengyék

legelőcsöbbsen beszerezhető **Erős Arnold cégnél**
Budapest, IV., Károly-körút 30. szám
(Központi városház) 5800 Telefon: 108-94

Szívógáz- és benzín-LOKOMOBILOKAT

automatikus szabályozással, lassu fordulatszámú gyárt és raktárról szállít, **szívógázra** átalakításokat garanciával vállal.

"GORVIN" Vasöntő és Gépgyár R.-T.

Városi Iroda:
Budapest, V., Alkotmány-utca 23. sz.
Telefon: 192-98 5791

Meghívó

a Magyar Keményítőipar R.-T. részvényeseinek Budapesten, a Magyar-Olasz Bank R.-T. üléstermében (V., Nádor-utca 16. sz.) 1923. évi június hó 28-án déli 12 órakor tartandó

VI-ik rendes közgyűlésére.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság jelentése az 1922. üzletéről.
 2. A mérleg megállapítása.
 3. Indítvány és határozathozatal a veszteség elszámolása tárgyában.
 4. A felügyelő-bizottság jelentése és a felmentvény megadása az igazgatóság és a felügyelő-bizottság részére.
 5. Új igazgatóság választása.
 6. Felügyelő-bizottság választása és tiszteletdíjának megállapítása.
 7. Az alapszabályok 9. §-ának módosítása a részvények kiállítás tárgyában.
- A t. részvényesek, kik szavazati jogukat gyakorolni akarják, az alapszabályok 13. §-a alapján felkéretnek, hogy részvényeiket a még le nem járt szelvényekkel együtt 1923. június hó 20-ig beazólják a Magyar-Olasz Bank R.-T. értékpapírpenztáránál, Budapest, V., Nádor-utca 16., letenni sziveskedjenek.

Az igazgatóság.

Mérlégszámla 1922. december 31-én. VAGYON: Telek és épületek 7.892.138-95 K., gépek, felszerelések és berendezések 18.509.993-69 K., leltár 11.360.559-95 K., adósk 1.350.520-98 K., veszteségelőhozat 1921. évről 236.382- K., 1922. évi veszteség 773.846-04 K., végösszeg 38.123.441-61 K. TEHER: Részvénytőke 3.000.000- K., hitelezők 35.123.441-61 K., végösszeg 38.123.441-61.

Üzleteredmény számla 1922. december 31-én. VESZTESÉG: Költségek 654.153-10 K., személyzeti fizetések 993.697-32 K., veszteségelőhozat 1921. évről 236.382- K., végösszeg 1.883.232-42 K. NYERÉSEK: Bevételek 873.004-38 K., veszteségelőhozat 1921. évről 236.382- K., veszteség 1922. évben 773.846-04 K., végösszeg 1.889.232-42 korona.

Az igazgatóság.

Megvizsgálta és helyesnek találta a felügyelő-bizottság.

ABLAKTÁBLAÜVEGET és melegágyi kertészüveget

BIELEK KÁROLY táblaüvegnagykereskedő és üvegezői vállalkozó cégnél
Telefon: József 25-94 Budapest, VIII., Mátyás-ter 14.
Részleg: József 86-04 5558 Flótelep: VIII., Osepragy-u. 4.

Dunamenti Fakereskedelmi R.-T.

Budapest, VI., Váci-ut 13.
Telefon: 184-28 Sürögnyim: Marosófa
Legelőnyösebben vásárolhat faragott és fűrészelt fát, deszkát, léceket, zárléceket és mindennemű építési faanyagot 5928
Állandóan vesz mindennemű rönköt

Gazdasági nyomtatványok

vállalatunk nyomtatványosztályában szerezhető be **Arjegyzők díjmentesen!**

"PÁTRIA" Irodalmi Vállalat és Nyomdai Részv.-Társ.
Budapest, IX. kerület, Üllői-ut 25. szám, Köztelek

Most jelent meg!

TUDNIVALÓK AZ ÁLLATFORGALMI SZAVATOSSÁGRÓL

Irtá: Dr. HUTYRA FERENC egyet. és főisk. tanár.

720 korona előzetes beküldése mellett bérmentve küldi a "Patria" részvénytársaság könyvtárája, Budapest, IX. kerület, Üllői-ut 25. szám. (Köztelek)

KERESKEDELEM, TÖZSDE.

Rovatvezető: Róge Károly dr.

Gabona, liszt és örlemények. A budapesti termény-tözsden június 14-én az üzlet igen szilárd irányzatú volt, mert a kínálat további drágulásra számítva, tartózkodik az eladástól. A buza, a rozs és a zab ára átlag 2000 K.-val drágult mázsánként. A tözsdetanács hivatalos árfolyamai: 76 kilós, tiszavidéki buza 31,500-32,000, fejérmegyei és pestvidéki 31,250-32,500, 78 kilós tiszavidéki buza 32,000-31,500, fejérmegyei és pestvidéki 31,500-32,000, rozs 21,500-22,500, árpa 20,000-22,000, zab 23,000-23,500, tengeri 21,500-22,000, korpa 10,500-11,000 K. A liszt piacon ma a dara 500-510, a duplanullás 495-505, nullásliszt 490-500, 2-es liszt 480-490, 6-os liszt 470-480, 8-as 130-140, buzakorpa 110-120, 75%-os rozsliszt 330-340 K. volt kg.-kint vidéki nagymalomból szákkal együtt.

New-Yorki termény-tözsde. Jun. 13. Az irányzat szilárd. Ma a vörös ősi buza 517, a kemény ősi buza 475, a tengeri 378, a liszt 589 cent volt mázsánként.

Budapesti takarmányvásár. Junius 15. (A székesfővárosi vásárgazdasági hivatalos jelentése.) Reticszéná I. r. uj 6000-7000, II. rendű uj 4950-5950, III. r. csomogásra 3900-4900, lucernaszéná 7000-8800, alomszéná 5000-5700, zsupszéná 6000-6500 K. q.-kint. Az árak nem változtak.

Budapesti mütakarmánypiac. Az irányzat szilárd. Árak: konkoly 110, szárított répaszelet 100, szárított moslék 120, malátacsira 120, extrahált liszt és lótlap 60, aljapogácsa-félék 130 K. kg.-kint.

Budapesti vágómarhavásár. 1923. évi június 14. Felhajtott összesen 784 darab nagy vágómarha. A kis felhajtás miatt és mert több idegen verő is volt a vásáron, az irányzat nagyon élénk volt és az árak az összes minőségeknél kg.-kint 60-70 K.-val, sok esetben még többel is emelkedtek. Eladatlanul visszamaradt 5 darab nagymarha. Következő árakat jegyezték: Bika jobbminőségű 1060-1250, kivételesen 1300-1650, silányabb 900-1050 K. Tarka hizott ökor, jobb minőségű 1150-1280, kivételesen 1300-1650 K., közepminőségű 950-1100 K., alárendelt minőségű 750-900 K. Magyar tehén 950-1200, kivételesen 1250-1350 K. Tarka tehén 840-1250, kiv. 1310-1500 K. Bivaly 925-1250 K. Növendék 950-1150 K. Kicsontozni való 600-780 korona kg.-kint.

Budapesti lóvásár. 1923. június 14-én. A vásári forgalom lanyha. Felhajtott I. oszt. ló 823 darab, II. oszt. ló 14 darab, összesen 837 darab. Eladott 292 darab. Eladatlan maradt 545 darab. Árak: hátsó, csikó 33,000-375,000 K.-ig, könnyebb kocsi 400,000-650,000 K.-ig, igás kocsi, nehéz 330,000-800,000 K.-ig, igás kocsi, könnyű 210,000-450,000 K.-ig, számár 75,000-150,000 K.-ig, alárendelt minőségű lovak 50,000-320,000 K.-ig, vágólovak 80,000-250,000 K.-ig. Fővárosi vágóra vásároltak 7 darabot, vidéki vágóra vásároltak 57 darabot.

Budapesti szarvmarhavásár. 1923. június 12. Felhajtás 395 darab élő belföldi szarvborjú. A vásár irányzata lanyha. Eladatlanul visszamaradt: 10 borjú. Jegyzett árak: Elő borjúk: Belföldi szarv: I. r. 1200-1300, kivételesen 1350 K.-ig, II. r. 1000-1150, III. r. 850-1000 K.-ig kg.-kint.

Budapesti juhvásár. 1923. június 12. Felhajtás 15 darab feljavított juh. Jegyzett árak: 400 K.-ig kg.-kint élő-sulyban.

Budapesti sertésvásár. (Magyar Mezőgazdák Állattérképének jelentése.) A ferencvárosi sertésvásáron a felhajtás 2100 darab. A prima zsirsértés ára emelkedett, a többi sertésárak változatlanok. Árak: prima uraság 1750-1800, prima szedett 1640-1680, közép 1520-1570, könnyű jobb 1500-1550, könnyű silányabb 1400-1440, öreg urasági 1580-1700, öreg szedett 1480-1600, K. Zsir 2500, szalonna 2000-2200 korona.

Nagyterületi kivitt sertésplac. A nagytényei sertésletről 400 drb tranzitó volt Csehországra.

Tenyész- és haszonállatok. Romániából e hét folyamán nagyobb tételű fehér jármosokör és bivalyok érkeznek, s a nagy érdeklődés következtében erdélyi fehér jármosokörök átlagban 1500-1700, jármosbivaly 1400 1550, I. rendű tarka jármosokör 1400-1500, II. rendű tarka jármosokör 1200-1550, friss fejős és vemhes tehének 1200-1500, 1 1/2 éves úszók és tinók 1200-1400 K. kg.-kinti ár mellett cseréltek gazdát.

Wieni vágómarhavásár. (Magyar Mezőgazdák Állattérképének R.-T. jelentése.) A folyó hó 11-iki vásár felhajtása 2010 drb volt. Irányzat rendkívül élénk és jegyzések a következők: Ökor, extrém 20,000-22,000, I. rendű 18,000-19,500, II. rendű 16,500-18,000, III. rendű 14,000-16,000 o. K. Bika, extrém 18,000-20,000, I. rendű 17,000-18,000, II. rendű 15,000-17,000, III. rendű 13,000-15,000, kicsontozni való 10,000-13,000 o. K. Tehén, extrém 17,000-19,000, I. rendű 15,000-16,000, II. rendű 13,000-15,000, III. rendű 11,000-13,000 o. K. A f. hó 14-iki vásár felhajtása 694 drb volt. Vásár csendesebb irányzattal bonyolítottatott le és árak átlagban 1000-1500 K.-val csökkentek.

Wieni sertésvásár. (Magyar Mezőgazdák Állattérképének R.-T. jelentése.) A folyó hó 12-iki vásár felhajtása 3156 darab volt. Nehéz zsirsértés kereslete élénkebb, husserítés azonban elhanyagolt. Vásár irányzata általában vontatott. Jegyzések a következők: I. rendű zsirsértés 23,500-24,500, közép zsirsértés 23,000-25,000, kivételesen 26,000, öreg zsirsértés 22,000-23,000, szedett 23,000-25,000, kivételesen 26,000, husserítés 25,000-29,000, o. K. A f. hó 14-iki vásár felhajtása 731 darab volt. Helyzet és árak változatlanok, husserítés ára tovább csökkent.

Csehországi állatok. (Magyar Mezőgazdák Állattérképének R.-T. jelentése.) Marhafelhajtás 843 drb volt, élénk forgalom mellett árak: Ökor, úszó I. rendű 9-10, kivételé sea 10-50, II. rendű 7-50-8-50, III. rendű 6-7 cseh K. Tehén, bika: I. rendű 8-50-9-50, zivét. 10-11, II. rendű 7-8-50, III. rendű 6-7 cseh K. Sertésvásárra zsirsértésből felhajtás minimális s árak: I. rendű zsirsértés 13-13-50 cseh K. Husserítés a csekély felhajtásra való figyelemmel szintén emelkedett: I. cseh K.-val, jegyzésük: 13-50-14- cseh K.-ig.

Gyapju. A gyapju piacon a termelők tartózkodnak az eladástól, a korona romlása miatt tartják a gyapjút. A verők a kivittől teszik függővé a vásárlást. Árak: Jó minőségű uradalmi gyapju 2800-3200 K., kőgazdaságból származó gyapju homokmentes vidékről 2600-2800 K.-ig kg.-kint sziros állapotban.

Nyersbőr. A nyersbőr piacon nagyobb élénkség tapasztalható az árak emelkedtek. Árak: nyers marhabőr 1200-1300, száraz 2400-2600, nyers borjubőr fej nélkül 2200-2400, száraz 4400-4800, sózott lóhbőr 12,000-13,000, száraz 9000-10,000, gyapjas juhbőr 1100-1300, nyírtott 900-1100, báránybőr 1800-2000 K. kg. kint.

Tej és tejtermékek. Tejes tej 212 K., tejszín 1400 K., tejfel 600-800 K. literenként, vaj 3600-3800 K. (nagyban 3000 K.), vaj IIa 2800-3200 K. (nagyban 2400-2800 K.), tehénturó 600-700 K., juhturó Ia 1800 K. (nagyban 1350-1400 K.), juhturó IIa 1700 K., gomolyasajt 1800 K., trappistasajt 2300-2600 K. (nagyban 1700 K.) kilogrammonként.

Halpiac. Ponty 2800-3000, harcsa 3500, kárász 1200, márna 2500 K. kg.-kint.

Baromfi és tojás. A budapesti vásárcsarnokban tojás I. 72-78 K., II. 70-72 K. darabonként. Csirke ujd. párja 2400-3200, tyúk párja 5800-7000, ruca párja 8000, liba ujdonság párja 14,000, hizott liba kg.-kint. 2400 K., hizott pulyka kilogrammjá 1400 K.

Zöldeség és gyümölcs. Sárgarépa 100-140 K., petrezselyem 80-140 K., zeller 320-350 K., vöröshagyma zöldjével 160-250 K., vöröshagyma érett makói 600 K., fokhagyma 60-70 K., burgonya ujd. 600-650 K., fehérburgonya 60-100 K., uborka 900-1200 K., tök ujd. 600-700 K., zöldborsó hüvelyes 240-350, kifejtett 550-1000 K., karfiol 800-2000 K., spárga 600-1200 K., sóska 240, paraj 160 K. kg.-kint a budapesti vásárcsarnokban.

Bor. (A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete Borértékesítő Osztályának jelentése.) A kivitel és belföldi borüzletre vonatkozólag a helyzet változatlan. Koronák értékének rohamos esése következtében mindenki tájékozatlan, tehát nincsen kínálat sem, az új árak még nem alakultak ki.

Zürich-ben június 14-én 100 magyar korona = 8 centime.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

B. Gy. Ujfehertó. A malacokkal mindig a takarmányhoz keverve vagy arra szítva vagy hintve szokták az iszapolt krétát etetni. Hogy a takarmány felületére juttatott krétát evés közben el ne fújják, célszerű a takarmány felületére éppen csak annyi vizet fecskendezni, hogy a kréta tapadjon. Ha azonban az egészszemű árpat a lassabb evés és jobb rágásra való tekintettel nem vályuból, hanem pormentes földre szórva etetjük, akkor a krétát átátatott zabpelyvával, de annak hiányában bármilyen polyvával jól összekeverve, vályuból etetjük. Kevés polyvát különben is ajánlatos a csak szemesesen tartott malacokkal etetni.

F. K. Tóváros. Olyan gazdasági gép, amely "kiváló alkalmaszhatósága által kiválik" és olyan gépgyár, mely ilyeneket gyárt, rengeteg sok van. Felsorolásuk, s az egyes gépek "árának jegyzése" képtelenség.

H. Muth-pusztá. Ily természetű kérdésekre a rendelkezésünkre álló keretek között nem válaszolhatunk. Megtalálhatja azonban kérdésére a kimerítő választ Kroloppló Hűpő "Mezőgazdasági kereskedelem" című könyvében.

F. S. Honamajor. Használt gézekegarnitúrát vámmenően lehet behozni. A cséplőgarnitúrát a cséplés tartamára szintén díjmentesen lehet áthozni, de biztosítékot (kauciót) kell letenni az átszállításkor, mit a visszaszállításkor visszatérítenek.

N. A. Pusztahideg. A kéredezett cím: "Gabonamentő", Budapest, I., Budafoki-ut 17. vagy Zaymusz Illés ny. k. ipari főfelügyelő, Dunaharaszti.

Gyapjút vásárolok

kizárólag előkelő gyarak megbízásából, legmagasabb áron

Elővételnek 50% előleget adok

Gyapjuzsákokat önköltségi áron szállítok, mely ha a gyapjút én veszem meg, nem fizetendő

Zeisler Artur

Budapest, V., Dorottya-u. 9., félemelet

Telefon: 87-15 5884

Közvetítőknél szokásos jutalékok fizetnek

Élén futó GÓLIAT szij legkiválóbb minőségű hajtószij

Nagyobb a húzó szilárdsága, nagyobb a tapadása mint a lapos szijé

Varrás, ragasztás és kenés felesleges

Elsőrangú referenciák Egyedülről

Gellért Ignác és Tsa

Budapest, V., Károly-utca 4. 5786

POSNANSKY ÉS STRELITZ
aszfalt, fadillemez és kátránygyártóipari, Erzsébetfalva, Városi Irada: Budapest, V., Lipótkörút 27. sz. TELEFON: 28-29, 32-35, ajánl:

PERMANIT különleges hőreállólemezt

legjobb és legtarthatóbb tetőfedő anyag, vízmentes, tűzbiztos, szagmentes, rugalmas, nem csúszkál, másolat nem igényel. Kátrányos-tetőfedő, valódi aszfaltlemezt, faszigetelőlemezt, Carboisemant, carbosavat. **FERROFIX** rozsdavédő festéket, hűtő, hővédő anyagot. Kérje: Tetőfedéseket és szigeteléseket.

Plombák és fogók
Ujagh Árpád
Budapest, I., Horváth-M.-ut 86.

A JELENKOR LEGJOBB TETŐFEDŐ ANYAGA

Eternit

PALA

CSAK AZ „Eternit” VEDSZÓVAL JELELT LAP VALÓDI.
ETERNIT-MŰVEK HÁTSCHER LAJOS BUDAPEST, ANDRÁSSY-ÚT 33. GYÁR, NYERGES-ÚJFALU

HAASZ ADOLF
gépszijgyár
BUDAPEST, V., Csanády-u. 7.
(Világdi-á. 37.) Telefon 33-36.

gépszijákat
Ajánl raktárról elsőrendű szín-
bőröl készült

valamint kötő- és varroszsjákat
és más egyéb technikai
hőcikkkeket. 5445

Török 5283
géprésszel
repedi, kímari kasánok
szilágéhogasztása.
Lakatos és Székely gép-
gyár, Budapest, VI., Söke-
r 3. Uj berendezések gyár-
tása és használati-berendezések

„AUTOR” AUTOMOBILMŰVEH ÉS MÓTORGYÁR R.-T.
BUDAPEST, VII., KEREPESI-UT 62
Sürgőnycim: „AUTOR” BUDAPEST
TELEFON: József 110-36

Ajánlja új és használt benzín- és szivógáz-
mótorjait 40 HP-ig
generátorjait 100 HP-ig

Tűz van!

A „Pyros” szubintó tűzoltó-
készülék a tüzet keletkezésében
néhány szubintással elfojtja.

Ara 7000 korona.

Egyedárusító: **FENYŐ BÉLA**
műszaki nagykereskedés,
Budapest, V., Csáky-utca 43.
Telefon: 121-64.

Ha jól számít, hamarzi a szab. „RÓZSA”-
jegyr KEREKES KEZI

SZÉNA- ÉS GABONAGYÚJTÓGÉPET
mert 10 munkásnál naponta többet pótól,
10-szer gyorsabban a könnyebben
10 százalékkal többet győjtve egy
10-szer hosszabbban 50, mint bár-
mely gyűjtővel. Ara K 34.000-

Megrendelés-
vel előleg
beküldendő.

KOHN ÉS TÁRSA, Szombathely 5759

MATTYOK
ALADÁR
okl. mérnök
ORSZÁGOS
KÖZVETÍTŐ
VALLALATA
BUDAPEST, IX.,
Lányay-utca 45.

Minden könyv megrendel-
hető a „Patria” R.-T.-nél
Budapest, IX., Üllői-ut 25.

Gőzlokomobil
8 HP Clayton-Shuttleworth eladó
Susiczky Tibornál, Nógrád-
berczel, vasút Galaguta 5920

Gazdaságos építkezéshez
„AEROLITH” üreges betonépítő 50%-al olcsóbb a
téglánál. 5419

VASBETONBÓL szab. rácskeri-
tés, faonabliak, sir-
emlékek, lefolyósó ut.
OKL. MÉRNÖK
CEMENTÁRUGYÁRA
Irada: BUDAPEST, III., Zsigmond-utca 70. szám
Gyár: V., Ujpesti rakpart 1462. Telefon: 4-20

GÖZEKEKÖTÉL
államert legjobb HEGEDŐS JÓZSEF okl. gépész-
műszaki kapóató: mérnök
Budapest, IV., Papnövelde-utca 1. sz.
TELEFON: 99-86. 5645 Sürgőnycim: HEGEMON

CEMENTTETŐCSERÉP
azonnal olesón kapható: 5982

VADAS ÉS VÉRTES
OKL. MÉRNÖKOK, ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓKNÁL
BUDAPEST, V., KÖHÁRY-U. 4. TELEFON: 70-05

KERES
vendi részére 3000
kisebb-nagyobb
hirtokokat.

TEVESZŐR-SZIJAKAT
40-300 mm-ig és végtelenített szijakat moto-
rokhoz és cséplőkhoz raktárról azonnal; szele-
sebbet 14 nap alatt szállhatunk. 5885

Selyem szitaszövetek Malomfelszerelések
KRISZHÁBER TESTVÉREK
Budapest, VI., Jókai-tér 2. Telefon: 70-54

Bőrbutor-
különlegességek, gobelin-fautuulok.
Ebedőszékek állandó raktára és
készítése

KENDI SÁNDOR
párnázott butorok speciális műhelye
Budapest, IV., Korona-utca 1. sz.
Telefon: 74-74 5871

ELADÓ
egy készlet 16 HP Fowler, kétgéprendszerű
gőzeke
sekély- és mélyszántású billenőekével, gyá-
rilag javítva, azonnal szállítható.

Kemna-féle tárcsás-kultivátor
5 méter munkaszélességgel,
Fowler-féle gőzekegrubber
5 méter munkaszélességgel,
Fowler-féle gőzborona
7 méter munkaszélességgel,
Gőzeke-lakókocsi
9-vasu billenőeke
5-vasu billenőeke
Fowler-féle röglöröhenger
Fent felsorolt gépek VI., Lehel-utca 10. szám
alatti gyártelepemen megtekinthetők.

Erdélyi Márk
gőz- és motorealkatrészyár
Budapest, VI., Lehel-utca 10. sz.
Telefon: 191-17, 194-35, 144-62
Sürgőnycim: Gőzeke Budapest

Lokomobilokká
átalakít álló és benzín- és szivógáz-
motorokat, ventilátoros hátőtartá-
nyokat szállít.
Kőbányai Gép- és Vasszerkezeti Műhely
X., Liget-utca 46. 5917

Cséplőgéptulajdonosok!!

Pénzt, időt, munkát takarítanak meg a

STERN-féle dobkosár-betétléccel
680 kg. tiszta
buzaszem

volt az eredmény, midőn egy 550 keresztből álló buzaszalmát, mely már
egy közönséges dobkosárral el lett cséplve, betétsines géppel szakértő-
bizottság előtt ntáncsépeltettünk. Pénzt, időt és munkát takarítanak meg
a dobkosár-betétléc alkalmazásával

Kísérleje meg cséplőgépénél legjobban bevált **dobkosár-betétléceink**
alkalmazását. Egyszerűség és megbízhatóság tekintetében minden eddigi
ismert **dobkosár-betétléccel** felülmúlunk. Nem szabad bírányozni ezen
dobkosár-betétléceknél ma már egyetlen cséplőgépél sem, mert
ezek annak nélkülözhetetlen kiegészítő részét képezik.

A betétlécek előnyei: A cséplőgép dobkosárainak léteit, ha kopottak, seha elcsú-
szkoltak az elkopásból és így a dobkosárat a költőseges és időpezaró javításról meg-
kímélt. A kalászból a szemeket, bármily nedves is legyen, teljesen kivessz, nagy bogy
a szemek a kalaszban való maradása, ami az eddigi cséplésnél mindig előfordult,
nem fordulhat elő. Ezen előnyöcél fogva: dobkosár-betétléceink, melyek évken át kifő-
gástalanul használhatók, már az első évben büszkén visszajelzik a beszerzési költőgeget.

Kérdőzködépre ingyen esbérmentve nyújt felvilágosítást:

BÁRDOS ÉS BRACHFELD BUDAPEST, VI., Gyár-utca 5 F

ELADÓ
egy készlet 16 HP Fowler, kétgéprendszerű
gőzeke
sekély- és mélyszántású billenőekével, gyá-
rilag javítva, azonnal szállítható.

Kemna-féle tárcsás-kultivátor
5 méter munkaszélességgel,
Fowler-féle gőzekegrubber
5 méter munkaszélességgel,
Fowler-féle gőzborona
7 méter munkaszélességgel,
Gőzeke-lakókocsi
9-vasu billenőeke
5-vasu billenőeke
Fowler-féle röglöröhenger
Fent felsorolt gépek VI., Lehel-utca 10. szám
alatti gyártelepemen megtekinthetők.

Erdélyi Márk
gőz- és motorealkatrészyár
Budapest, VI., Lehel-utca 10. sz.
Telefon: 191-17, 194-35, 144-62
Sürgőnycim: Gőzeke Budapest

**KOHN A. M. VAS- ÉS FÉM-
BUDAPEST, VI., VÁCI-UT 39-41. SZÁM**

Reszényvágányu vasúti anyagok egymint: moz-
sinek, fordítókorongok, kerékpárok. donyok, kocsiok,
Transzmissziótengelyek, csapágyak,
kapcsolók, szijkerékek, szerszámok, szer-
számgépek; vaskerítések, kapuk, ajtók,
vasúti sinek használt és új állapotban.
TELEFON: 19-32, 99-64, 72-95 5659

MOTOR- ÉS GÉPGYÁR MARTOS ÉS HERZ
BUDAPEST, ERZSÉBET-KIRÁLYNÉ-UT 82.

GYÁRT:
BENZINSZIVÓGÁZMOTOROKAT, GENERÁTOROKAT

Minden méhészt érdekel! Most jelent meg!

A MÉHÉSZET KISKÁTÉJA
Kérdésekben és feleletekben.
Irta: **IGNÁCZ SÁNDOR**

683 kérdésre, könnyen érthető, szabatosan és világosan,
egyszerű nyelven megfogalmazott válaszban a méhészet
minden esznye-bíntját elmondja ez a könyv. Ez a könyv
minden kezdő és haladottabb méhés számára nélkülöz-
hetetlen, de a régi méhés is sokat tanulhat 640
kérdés. Ara (főárral és forgalmi adóval) korona
AZ ATHENAEUM KIADÁSA. 5915

Kapható minden könyvkereskedésben.

Olvassa
a Köztelek Olcsó
Könyvtár! Kap-
ható a „Patria”
r.-t. könyvosztá-
lyában, Budapest,
IX., Üllői-ut 25.

**MEZŐGAZDASÁGI GÉPEK
NAGYTELJESÍTMÉNYŰ DARÁLÓK
GAZDASÁGI SZEKEREK
MŰSZAKI CIKKEK**

SATURNUS MŰSZAKI ÉS GÉPKERESKEDELMI R.-T.
BUDAPEST, V., RUDOLF-TER 1. SZ.

GŐZCSÉPLŐKÉSZLETEK,
„ASTRA“ GŐZCSÉPLŐKÉSZLETEK
 és az összes mezőgazdasági munkálatokhoz szükséges gépek és eszközök raktáron vannak.
MAGYAR KIRÁLYI ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRÜGYNÖKSÉGE, BUDAPEST

Cséplésre BENZINT
Őrlésre motorhajtógázolajat
petróleumot mindennemű gép- és hengerolajokat, gépszirt, kocsikenőcsöket, kátrányfedélielemzt és mindennemű kátrányterméket legjobb minőségben, kedvező feltételek mellett szállít;

MAYER és MOLLER
 OLAJ-, GÉPKENŐCS- ÉS VEGYIPARI GYÁR R. T.,
 Budapest, VI. ker., Eötvös-utca 42. szám.
TELEFONOK: Igazgató és irodában: 75-80. Hírdetés osztály: 75-81. Szállítási osztály: 75-82. Képviselet: 75-83. Kétszintes raktártelep: Budapest, V. ker., József-utca 15. és V. ker., Víztorony-utca 54. Telefon: 143-60. Vasúti lajtos-telep: 170-84 telefonszám. Újpesti lajtos-telep: 198-86 telefonszám.
 Kivételre változatos feltételek mellett fizetési kedvezmény.

BŐRÁRUHÁZ
 GAL MIHÁLY bőrgyár, városi iroda és bőrbizományi raktára: Budapest, VI. Lázár-utca 18. szám (Operaház mögött). Telefon interurbán 130-87

Legelőször gyári áron ajánl: löszerszámok készítéséhez: **blanckbőröket**, **húzó-bőröket**, **lakkbőröket**, **gépszijakat** méretben, varrósíjakat, speciális, kiválóan importált angol, német és belga **bőráruhákat**.
 Löszerszámok készítéséhez szükséges egyéb anyagok: **filz**, **varróspárgák**, **vereték**, **igás és parádés**, **gyártó eszközök** nagy választékban, legelőször napi áron.

Cséplőkészleteket, egyedülálló lokomobilokat, eséplőszerkezeteket, szalmakazalozókat, szántógépeket és malomgépeket

Gépszij
 kiváló jó minőségű, minden méretben, varrószijak, kötőszijak, szirony stb.
 a mindenkori legelőször áron **Gál Mihály** gépszijgyár, Budapest, VI. Lázár-utca 16. (Operaház mögött) Telefon interurb. 130-87

„Westfalia“ tejsseparatorok
 mindennemű tejszeparációs eszközök, tej-, vaj- és sajtkészítő telepek berendezése legelőnyösebben

STANGA JÓZSEF tejszeparációs, gépkereskedelmi és műszaki vállalatának, Budapest, I. Keleti-Károly-utca 26/a. vásárolhatók. Telefon 188-20.

vesz, elad, cserél
Király Gyula gépgyár.
 Budapest, IX. Ráday-utca 24. Közelebb a 22. sz. telefon: József 72-79.

I^a Gőzekekötelek
 minden vastagságban (19, 21, 22, 24 mm átm.), legmagasabb szilárdságú anyagból, Lang-féle szab. fonással **raktárról** azonnal szállíthatók.
 Ekevasak, kormányok, fogaskerekek, tolattyuk, csapágyakból stb. állandó készlet
Szilágyi és Diskant gépgyára, Miskolc

ZSÁKOK, PONYVÁK kölcsön és eladás. Szőlőkötöző-fonalak.

Hungária-drótfonatok
 a legelőcsöbök és legelőkételesebbek

Egyedüli gyártója:
HAIDEKKER SANDOR sodronyszövetfonat- és kerítésgyára Budapest, VIII. Üllői-utca 48/5. szám. Árjegyzék ingyen és bérmentve. 5331

Rozsdásodás ellen kétszer kátrányozott fekete drótból készült tűk és sodrony kilója 400 korona.

ÁLLATI BŐRÖKET
 KIKÉSZIT bérmentve, vagy felesben (szőrmevel is), esetleg megvesz

GÁL MIHÁLY BŐRGYÁRA Vasúti-utca 16. szám (Operaház mögött) BUDAPEST VI. LÁZAR-UTCA 16. Telefon interurbán 130-87

Tejeskannák gőzölésére és pasteurizálásra alkalmas engedélymentes **gőzkazánokat** gyorsan és jutányosan szállít:

DÁVID és KERTÉSZ KAZÁN- ÉS GÉPGYÁRA BUDAPEST, VI., AGYAG-UTCA 77. SZ. TELEFON: 80-17

uj RÁBA teherautók
REIMAN Budapest, V., Vörösmarty-tér 3. Telefon: 141-03, 148-77. 5094

CEMENTIPARI GÉPEKET
 betonléga, cementkeverő, töltés betonblokkok, cement- és mozaiklapok, kuglyák, betoncsövek, lámpák, kerítésoszlopok és egyéb építési anyagok előállítására gyárt és teljes homokkő- és téglafabrikát és aszfaltpalagáryakat berendez:

SZÁNTÓ és BECK mérnök speciális gépgyára Budapest, X. kerület, Gyömrői-utca 76-78. szám. Villamos Kispeszt, Blaha-gyári megálló. Telefon: I. 50-88, 90-34, 40-28.
 Árlisták, költségvetések díjmentesen!

SINEK kitérők, fordítókorongok, különféle kisvasúti kocsik és apró anyagok, új és használt állapotban állandóan raktáron

Singer és Társa, Budapest, VI., Figyelő-utca 8/a. Telefon: 195-42

Gyapjueladási felhívás!

A veszprémi káptalan 1923. évben termelt és zsírban lenyirt 600 mm-gyapjut zárt írásbeli ajánlat útján eladja.
 A gyapju az uradalom által beszerzett gyapjuszákokban a veszprémi, fülel, sídóki és a merenyi magtárakban van raktározva.
 Az uradalom gyapjuja a múlt években AAA minőségű fokozatúnak és 24-26%-os tiszta gyapjutartalmúnak volt minősítve, amely megállapítását azonban az uradalom szavatosságát nem vállal.
 Az ajánlattevő a különkinti vételárat nemes valutában, svájci frank vagy dollárban köteles felajánlani, amely felajánlott vételáron felül még külön 2% fizetendő az urad. tiszt. nyugdíjára.
 Az ajánlatok június hó 30-án, d. e. 8 óráig adandók be a Káptalani Kormányzóhoz, ahol 8 napon belül fognak elbíráltatni s a legjobb ajánlattevők még külön személyes tárgyalásra is fel fognak kértetni.
 Bővebb felvilágosítást a **Veszprémi Káptalan Jóságfelügyelő-ségénél, Veszprém**, lehet szerezni.
 5919

A permetező **lelke a szelep.**

Ha biztos akar lenni abban hogy jót kap, ügyeljen a **Vulkán** védjegyre.

Vulkán szelepek, Vulkán tömlők mindenütt kaphatók.

